

M. T. I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Főutca 5-7. Telefon: 159-490, 159-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. május 14.

bb. 1. erdei Lászlóné beszámolója

rendelkezésre bocsátjuk erdei Lászlónénak, a magyar nők országos tanácsa elnökének beszédét, amely csütörtökön a parlamentben megrendezésre kerülő tanácsülésen hangzik el.

x x x

e m b a r g ó f e l o l d á s i g !

t/fe/rjzs La

1970. május 14.

erdei Lászlóné beszéde bevezetőjében megemlékezett hazánk felszabadulásának 25. évfordulójáról, a Lenini centenáriumról, majd arról szólt: szinte szimbólikusnak fogható fel, hogy pártunk központi bizottsága e történelmi évfordulók időszakában foglalkozott a nők helyzetével, a negyedszázados fejlődésből adódó további feladatok meghatározásával. a nők helyzetét csak az egész szocialista társadalom fejlődésével összhangban lehet vizsgálni, mivel az annak részeként, azzal kölcsönhatásban fejlődött. a női egyenjogúság teljes és maradéktalan megvalósulása a gyakorlatban még sok kívánni valót hagy, de nem az elvekkkel, nem a jogokkal, nem a politikával van a baj, hanem azok gyakorlati megvalósításával. így például az egyenlő munkáért egyenlő bér elvét nem alkalmaztuk következetesen, s a nők nem kaptak számarányuknak megfelelően szerepet a társadalmi életben és a különböző szintű vezetésben. a nők tömeges munkavállalásának rendkívül gyors ütemét nem követte hasonló ütemben a szolgáltatási és a kereskedelmi hálózat bővítése. sokhelyütt a nők élet- és munkakörülményei iránt tanúsított közömbösség miatt azokat az anyagi eszközöket sem biztosították, amelyekre lehetőség nyílt volna, illetve a meglévő eszközöket sem elég céltudatosan használták fel. ezért foglalt a központi bizottság olyan értelemben állást, hogy anyagi erőnkhez mérten kell kidolgozni a nők helyzetét tovább javító intézkedések közeli és távlati terveit. a nők életkörülményeinek javítása az egész társadalom ügye, s nemcsak központi, hanem helyi intézkedésekre, összefogásra, törődésre van szükség minden munkahelyen és lakóhelyen, mindenütt, ahol nők élnek és dolgoznak.

/folyt.köv./

bb. 1. / erdei... 1. folyt./rj

emlékeztetett erdei Lászlóné arra, hogy a nők körében és érdekében végzett politikai, gazdasági és szociális munkát a központi bizottság határozatával azért emelte ki egy tömegmozgalmak keretéből, megteremtette a vezetési és szervezeti feltételekhez, hogy nagyobb felelősséggel és önállósággal, szélesebb alapokon, a társadalom fejlettségének és igényeinek megfelelően - valóban össztársadalmi ügyé, mindennapi programá válják a nőkérdés.

a határozat nagy figyelmet, érdeklődést keltett ország-szer- te. a nők, akiknek érdekében, élet- és munkakörülményeinek megjavításáért született e határozat, mindezt úgy értékelik, mint a párt, a szocialista rendszer őszinte, humanista gondoskodá- sát a nőkről, az anyákról.

a beszámoló ezután kitért arra, hogy a párt, az állami és tömegszervezetek kidolgozták - a határozat értelmében - saját feladataikat, a vezető testületek konkrét intézkedéseket lép- tetnek életbe. így például a párt választott testületeiben mindenütt nőfelelőst jelölnek ki, ugyancsak a megyei, városi, járási apparátusban nőfelelősöket bíznak meg a határozat vég- rajtásával. a nyár folyamán a pártszervezetek taggyűléseiken vitatják meg a határozatot, s az ősszel induló oktatási évben szemináriumokon foglalkoznak a kérdéssel.

erdei Lászlóné a továbbiakban hangsúlyozta a kormány gondos- kodik arról, hogy a szükséges anyagi feltételeket - a lehető- ségek figyelembe vételével - a negyedik ötéves megtervezési terv és a költségvetés tartalmazza. a kormány előkészíti az éjszakai munka fokozatos megszüntetésére vonatkozó tervezetet, a negyedik ötéves tervben megvalósul a gyermekeket egyedül nevelő és a több- gyermekes anyák éjszakai foglalkoztatásának csökkentése, a munkabé- rek között még tapasztalható indokolatlan különbségek megszünteté- se, a vezetői készséggel rendelkező nők ráteremtésüknek megfe- lelő alkalmazása, szakmai képzésük fokozott biztosítása. intéz- kedések születnek, a nők egészségének további védelmére, fejlesztik a szolgáltatásokat, bővítik azoknak a cikkeknak a gyártását, amelyek megkönnyítik a nők háztartási munkáját. fokozzák a bölcsődék, óvodák, napköziotthonok építését, korszerűsítését, segítik a többgyermekes családok, s a gyermekeiket egyedül ne- velő nők anyagi helyzetét. a jövőben az állami vállalatok és szervezetek részére adományozandó kiváló cím, valamint a vándor- zászló odaítélésénél mérlegelik azt is, hogy a dolgozó nők munká- feltételeinek, szociális helyzetének és életkörülményeinek javításában, - önálló kezdeményezéssel, saját erőforrás felhasz- nálásával, belső szervezési intézkedésekkel - milyen eredményt értek el.

/folyt.köv./

2

bb. 1. / erdei... 2. folyt./rj

bb. 1. / erdei... 2. folyt./rj

erdei Lászlóné ezután beszámolt arról, hogy a szot a közeljövőben plenáris ülésen vitatja meg a nők körében végzendő feladatokat. a hazafias népfront országos, budapesti, megyei, városi és községi bizottságai mellett női-munkabizottságokat hoznak létre, amelyek a nők speciális kérdéseivel foglalkoznak majd. a hazafias népfront bizottságai az év végéig minden szinten megtárgyalják a határozatot és kidolgozzák a helyi feladatokat.

a szervezetekben és szövetségeiben is létrejönnek a nőbizottságok, hogy minden szinten biztosítsák a nők érdekvédelmével összefüggő tennivalókat. a kommunista ifjúsági szövetség most készíti előterjesztését vezető testülete elé.

mint a beszámoló rámutatott: nyilvánvaló, hogy a korábban alkalmazott és helyesnek bizonyult szervezeti konstrukció már nem tudja úgy szolgálni a megoldásra váró feladatokat, ahogyan az élet megkívánja. mindinkább sürgető követelmény, hogy a nők élet- és munkakörülményeivel, nevelésével, stb. ott foglalkozzanak - és a felelősséget is ott vállalják - ahol a nők élnek, dolgoznak.

erdei Lászlóné ezután a végrehajtó bizottság nevében előterjesztette a nőtanács jövőbeli tevékenységére és működésére vonatkozó javaslatot. hangsúlyozta: mivel a különböző politikai szervezetekben széleskörűen kiépül a nőbizottságok rendszere, a párhuzamos munka elkerülése végett megszűnnek a budapesti, megyei, járási, városi, kerületi és községi nőtanácsok. a nőtanácsok feladatait a különböző tömegszervezetek és mozgalmak folytatják tovább. a nőtanácsok vezetői és aktivistái a szak-szervezetekben, a hazafias népfrontban, a szervezetekben, a vöröskeresztben, illetve a kisz-ben végzik tovább társadalmi munkájukat. a magyar nők országos tanácsa tevékenységére - mint önálló országos testület működésére - a továbbiakban is szükség van. hogy figyelemmel követhesse a nők politikai, kulturális színvonalának fejlődését, közéleti aktivitását, élet- és munkakörülményeinek alakulását. a jövőben is ajánlásokat és javaslatokat terjeszt a párt és az állami szervek elé, felhívja a figyelmet a megoldásra váró feladatokra. továbbra is megjelenteti kiadványait; s részt vesz a közvélemény tájékoztatásában. a magyar nők országos tanácsa képviseli a nemzetközi fórumokon a magyar női társadalmat, eleget tesz a nemzetközi demokratikus nőszövetség tagságával járó kötelezettségének, fejlesztési és szélesíti a magyar nők nemzetközi kapcsolatait. /mti/

NA

--

- 3 -

bb 2. csaknem százezer budapesti szavaz a május 24-1
időközi választásokon - kettős és hármas jelölések több választókerületben

i hi/gg zs bh -cz

1970. május 14.

a fővárosban lezajlottak az időközi választásokat megelőző jelölőgyűlések. május 24-én ugyanis két országgyűlési képviselőt, egy fővárosi és 17 kerületi tanácstagot választanak budapesten azokban a körzetekben, amelyekben az országgyűlési képviselői, illetve a tanácstagi hely a legutóbbi választás óta megüresedett, a kerületi tanácstagokat választó kerületekben három helyen kettős, két helyen - mindkettő óbudán - hármas jelölés történt. a jelölőgyűléseken javasolt személyeket az illetékes népfőnökségek elfogadták. a kerületi tanácsok végrehajtó bizottságai közszemlére tették székházukban a választói névjegyzéket, ezen kívül az érdekelt lakóházakban is kifüggesztették.

a kerületi választási elnökségek a most következő napokban megalakítják az öttagú szavazatszedő bizottságokat, s kijelölik a szavazó helyiségeket. a tanácsok a lakóbizottságok útján rendszeresen tájékoztatják a választókat a szavazással kapcsolatos teendőkről. az érdekelt lakóházakban választási hirdetményt is kifüggesztenek, amely közli a jelölt nevét, a szavazóhelyiség címét és a szavazással kapcsolatos legfontosabb tennivalókat. a választásban részt vevő budapesti lakosok - összesen csaknem százezeren - a tanácsoktól névre szóló meghívót kapnak. ezen is rajta lesz, kinek, hol kell szavaznia, s milyen sorszám alatt szerepel neve a választók listáján. a tanácsok kérik, hogy ezt a cédulát és a személyazonossági igazolványát mindenki vigye magával, mert ezzel megkönnyíti a szavazatszedő bizottság munkáját, meggyorsítja a választás lebonyolítását.

a szavazás május 24-én, vasárnap reggel 7 órától este 8 óráig tart./mti/

..

bb 5. küszöbön a könyvhét - hatvanhárom új kötet várható - országjáró körutra indulnak az írók - debrecenben is lesz könyvutca

i tf/gk zs bh la

1970. május 14.

kiemelkedő tavaszi eseményként jelzi a kulturális naptár az ünnepi könyvhétet, amellyel sokéves hagyomány folytatódik. hagyományos helyen lesz a megnyitó ünnepség is: a budapesti ady-szobornál, a liszt ferenc téren. május 30-ára időztatják a június 7-ig tartó könyvhét nyitányát. az újdonságok listáján ezúttal 63 könyv szerepel; valamennyi friss kötetet felsorakoztatják a könyvklubban megnyitó - szintén május 30-tól látható - kiállításán. /folyt. köv./

- 4 -

MF

bb 5. /küszöbön ... 1. folyt./ bh

a könyvheti kiadványok nagy része már elkészült a nyomdáknak, a teljes választék - a 63 könyv - összesen 900 000 példányban kerül majd forgalomba. természetesen ennél sokszorta több friss olvasnivaló között lehet vlogatni, hiszen a kiadók az elmúlt hónapokban is bőséges termést küldtek a boltokba.

tartalmas, sokrétű programmal segíti a könyv ünnepnapjainak sikerét a rádió és a televízió. a rákóczi uti könyvtárházból 40 perces helyszíni közvetítést ad a tévé: jeles írók lesznek a házigazdák és könyvheti kötetekből kiváló előadóművészek tolmácsolnak részleteket. önálló műsort készít a tévé irodalmi osztálya görgey gábor, györy dezsd, somlyó györgy, sánta ferenc új könyveiről, bemutat egy csokorra való örökény istván novelláiból. a „rejtelmes-e a növényi élet?“, a „balaton“, című új könyveket a tévé ismeretterjesztő osztálya mutatja majd be önálló műsorban, csakugy, mint a második világháborús emlékiratként zsukovtól megjelent „emlékek, gondolatok“, -at. sikert ígér selye jános új könyve, amely „in vivo“, címmel jelenik meg: hat előadást tartalmaz, amelyet orvosok és orvostanhallgatók előtt tartott és magnószalagra rögzített anyag alapján állított össze a szerző /például a kutatás tervszerűségéről vagy ösztönösségéről, a stresszről, a szívkorosodásokról, a szívbén történet csontképződésről, a kórokozóknól./

a rádió 6-os stúdiójában irodalmi vetélkedőre kerül sor, s innen egyórás műsort közvetítenek; a díjak értékes könyvek, könyvutalványok lesznek. önálló műsort szentelnek a könyvhétre készülő ifjúsági és gyermekkönyvek bemutatására.

író-olvasó találkozóra invitáló levelek sokaságát kapja ezekben a napokban a magyar írók szövetsége, ahonnan eddig száz községbe „diszponáltak“, szerzőket. például szolnok megyéből bertha bulcsu, cseres tiber, czine mihály, fábián zoltán, hubay miklós és mocsár gábor látogat el. csongrád megye vendége lesz többek között hegedüs géza, janikovszky éva, jókai anna, fekete sándor és a népszerű íróháaspár, fehér klára és nemes lászló. a művelt nép könyvterjesztő vállalat leninvárosban, kazincbarcán, oroszlányban és tatabányán szervez találkozót íróknak és olvasóknak. a főváros nagyzemének is sok íróvendége lesz. a munkahelyi könyvterjesztés gazdái alkalmi könyvvásárokat szerveznek, az újkönyves szerzőket dedikálásra invitálják.

rövidesen megkezdődik a sátorverés a budapesti utcákon, a pavilonok felállítására a tereken. ismét „könyvutcává“, váltzik a váci utca, s ugyanígy debrecen egyik utcáját is végigrajkák könyvekkel teli színes sátrakkal, árusító pultokkal. a szervezeteti könyvterjesztő vállalat 160 állandó könyvesboltja mellé hatvan alkalmi pavilont állít a könyvhéten, szerte az országban, s tízezer bizományossal vállal részt a könyvek népszerűsítéséből, árusításából./mti/

- 5 -

MF

bb. 3. június 1-től „budapest a dunáról”,

os/rj ie cz

1970. május 14.

a budapest tourist - a budapesti idegenforgalmi igazgatóság - hagyományos szolgáltatásai mellett, új színes programokat ajánl a tavaszi-nyári szezonra.

a magyarországra érkező külföldiek, akik mindenekelőtt a főváros nevezetességeire kíváncsiak, a városnézés több formája közül választhatnak. a nyitott panoráma-busszal - amely egyébként kifejezetten magyar különlegesség, - budapesti kör-sétára és hegyi kirándulásokra viszi az érdeklődőket. „a budapesti éjszakák hosszúak”, - mondják a külföldiek, s ezért változatos éjjeli programról, gondoskodnak részükre: borkostolóról, magyaros vacsoráról, folklór műsorról, bárlátogatásról.

ujdonság a „budapest a dunáról”, program, amely június 1-től indul. a fővárosnak szerencsés fekvése lehetővé teszi, hogy az idegenvezetők a sétahajó fedélzetéről tájékoztathassák csoportjukat a parlamentről, a várról, a gellérthegy és a margitsziget látnivalóiról. a kétórás hajóút ára 31 forint lesz.

elsősorban szakmai csoportok látogatják a főváros török- és római kori emlékeit. az elmúlt évben rendkívül népszerűek lettek a szabadtéri színpadok is, amelyek előadásaira az igazgatóság irodáiban lehet jegyet vásárolni.

budapestről sokan tesznek egynapos kirándulásokat az ország többi idegenforgalmi centrumába, a balatonra, a duna-kanyarba, bugacra, a mátrába stb. az árak változóak, 120 forinttól 338 forintig; az ellátástól, ott töltött időtől, a távolságtól függően. lehetőség van arra is, hogy -kivánságra - a megyei idegenforgalmi irodákkal együttműködve egyéni programokat állítsanak össze.

a lovagolni szerető turistákat régi hagyományokkal rendelkező lovasklubok, a tatai, szenttamási stb. lovasiskolák várják. a lovasüdülés tartama tetszés szerint meghatározható, sőt budapesti üdülőprogrammal is variálható.

/folyt.köv./

MF

- 6 -

bb. 3. / június 1-től.... 1. folyt./rj

elsősorban belföldiek számára, a teljes kikapcsolódást és nyugodt környezetet kedvelőknek állították össze a „csendes pihenés falun”, programokat. azokat a helységeket vették számításba, ahol a szállás-biztosított, ahol a táj és a levegő szép, illetve jó, és kirándulási lehetőségek is vannak. az ellátásnál napi háromszori étkezést, tehát teljes penziót biztosítanak; ezt az új szolgáltatást családok részére is tervezik: egy hetes őségi üdülés három személynek körülbelül 990 forintba kerül. /mti/

-.

bb. 4. virágzik a havas szépe a szegedi botanikus kertben

vid/ká/rj cz nn

1970. május 14.

a szegedi józsef attila tudományegyetem botanikus kertjében virágpompát öltött egy japánban honos egzotikus cserje: a havas szépe. a kert hegyi flórájának leglátványosabb példánya a rhododendron-félék családjába tartozik. különleges szépségű, 10 centiméter nagyságu tölcéses virágai a lilomhoz hasonlítanak. /mti/

-. -

bb. 7. hatezer palócbaba

vid/ká/rj cz

1970. május 14.

hatezer palócbaba készítésére adott megrendelést a hungarocoop a nógrád megyei szécsényi palóc háziipari szövetkezetnek. a babákat kazári, rimóci, hollókői, órhalmi, és a többi jellegzetes palóc vidék népviseletébe öltöztetik. a palócbabákat az intertourist hozza majd forgalomba. /mti/

-. -

- 7 -

bb. 6. mesterséges szigetek a városligeti tavon - a bnv új építményei

1/sz/rj 1e la

1970. május 14.

a vásárváros 260 000 négyzetméternyi területe az idén is kevésnek bizonyult - a nagyarányu hazai és külföldi érdeklődést csak részben tudták kielégíteni. a vásárt rendező hungexpo szakemberei azonban igyekeztek minden rendelkezésre álló területet jól hasznosítani. ezt bizonyítja a városligeti tónak és környékének újszerű beépítése is. a tavon mesterséges szigetek épültek. ezek egyikén - nagyméretű stégen - építik fel a győri műbörgyár graboplán elnevezésű, 12x24 méteres, túlnyomásos levegővel felhuzott sátrát, s abban mutatják be a gyár új termékeit, köztük azokat a műbörgyöt, amelyeket több ismert európai autógyár használ a járművek belső kárpitozásához.

egy másik sziget a mahart csónakokkal körülvett tárgyalója lesz, míg a harmadik szigeten az országos vízügyi hivatal buvár- és árvízvédelmi szivattyutelepei kapnak helyet, s ennek közvetlen szomszédságában állítják fel a legújabb kivitelű hidroglobust, a vízparti gépkiállítás kiegészül a diósgyőri gépgyár vízáttemelő kisszivattyuinak bemutatójával.

szokásos helyén, a tó belső szigetén szemlélhetik meg a látogatók a magyar hajó- és darugyár kiállítását, ahol duna- és tengerjáró hajómodelleken kívül hajómotor is felhívja a figyelmet a külkereskedelmi joggal felruházott vállalat sokoldalú tevékenységére. a jáki kápolna mögötti anonyus szigeten, az alumíniumipar toronyépítményének harmadik szintjén kilátópresszót nyitnak.

a vajdahunyad vár melletti félszigeten háromezer négyzetméternyi területen természetes környezetben, az árnyas fák alatt vikendtelepet rendeztek be, természetesen arra a célra, hogy bemutassák a hazai és külföldi áru kínálatban fellelhető mintegy 40 féle hétvégi háztípust, köztük egészen egyszerű „mini”-faházakat és összkomfortos, kényelmes, emeletes nyaralókat.

néhány új, tanulságos látványosság a vásár főterén is magára vonja majd a látogatók figyelmét. a főtéren kap helyet a külkereskedelem negyedszázados eredményét szemléltető kiállítás. ugyanott a xenon lámpatorony ellenpontjaként helyezik el az építőgépgyártó vállalat magasbanyuló daruját. /mt/

- 8 -

bb 8. magyar-csehszlovák -ndk műszerkooperáció - bolár alkatrészek magyar röntgengépekhez

1 sl/lk 1e bh -cz

1970. május 14.

a magyar műszeripari egyesülettől kapott tájékoztatás szerint a műszeripari üzemek az utóbbi időben több jelentős kooperációs és szakosítási szerződést kötöttek külföldi partnereikkel.

különösen jelentős a magyar-szovjet együttműködés, amely a kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésére és a fejlesztési kooperációra egyaránt kiterjed. a labor műszeripari művek a szovjet szakértőkkel közösen dolgozták ki mezőgazdasági és élelmiszeripari laboratóriumi berendezések fontosabb műszaki mutatóit, s a komplett berendezésekből a szovjetunió jelentős tételeket kötött le Magyarországon. magyar és szovjet vállalatok, intézetek között együttműködés bontakozott ki olyan gépek, automatika-rendszerek közös tervezésére is, amelyek mindkét országban nagymértékben korszerűsítik majd a műszeripari vállalatok raktárgazdálkodását. magyar és szovjet szakemberek különféle geodéziai műszereket is közösen terveznek.

gyorsan fejlődik a magyar-csehszlovák-ndk műszeripari együttműködés. az első háromoldalú megállapodást orvosi műszerek gyártásának szakosítására kötötte a medicor művek, a prágai chrana művek és a lipcsei mlw egyesülés. további lépésként elektronikus mérőműszerek egyes csoportjainak gyártását is szakosította a három ország, ugyanakkor a kétoldalú megállapodások sorozata is folytatódott a z utóbbi időben. az irodagépipari és finomechanikai vállalat az ndk-tól átvette az a-20-as típusu pénztárgépek gyártását, mégpedig a piacokkal együtt, s a gépeket most már továbbfejlesztve exportálja egész sor országba. legújabb tárgyalások kezdődtek az ndk-val egyes anyagvizsgáló gépek gyártásának átvételéről is. a magyar optikai művek a jénai zeiss művekkel készít el jelentős megállapodást. kilátás van ugyanis arra, hogy a zeiss gyár Magyarország számára lemond a szemüveglencsék és különféle szemészeti műszerek gyártásáról, a gyártást a piacokkal együtt a mom venné át.

a műszeripari kooperáció kialakulóban van a bolgár vállalatokkal is. a szófiai zema gyár a medicor művektől átvette egyes röntgenalkatrészek dokumentációját, s a magyar tervek alapján ezeket az alkatrészeket a jövőben Bulgária szállítja a medicor-röntgengépekhez. /folyt. köv./

- 9 -

bb 8. /magyar-csehszlovák- ... folyt./ bh

a nyugati kooperációs kapcsolatok közül az egyik legjelentősebb a mérés-technikai központi kutató laboratórium szerződéskötése, amely lehetővé teszi, hogy angol licenc alapján magyarországon gyárthassák a nemzetközileg is újnak számító turbinás folyadékáramlásmérő műszert. a licencért magyarország késztermékekkel fizet. a mechanikai mérőműszerek gyára a belga contigea céggel kötött kooperációs szerződés alapján gázkészülékekhez szabályozó biztonsági szelepeket készít. a szelepek egyes alkatrészei belgiumból érkeznek, a belga cég viszont kész szelepeket vásárol magyarországról. /mt1/

bb 9. „pince-uszodák,, a budapesti iskolákban

1 gy/tr zs bh la

1970. május 14.

a fővárosban 1975 végéig - a tervek szerint - iskolai uszodák hálózatát építik ki. a szakemberek a közelmúltban alkalmassági szempontok figyelembe vételével feltérképezték az iskolákat. a célnak elsősorban a könnyen megközelíthető, tágas alagsorral rendelkező tanintézetek felelnek meg. az illetékesek számoltak azzal is, hogy a diákuszodák növelik majd a vízfogyasztást, ez azonban a következő évek nagyszabású közművesítési programja megvalósításának eredményeként aligha okoz üzemeltetési problémákat.

„a pinceuszodák,, építése már meg is kezdődött - elsőként a VII. kerületben, ahol a kohászati gyárépítő vállalat építőipari gyáregységének egyik brigádja a madách imre gimnázium pincéjében, a régi „lomtárból,, színes csempével borított melegvízű uszodát varázsol. a másfélmillió forint költséggel épülő, júniusban átadásra kerülő tanuszoda nem csupán a munkákat különös figyelemmel kísérő gimnazistáké lesz: a kerület valamennyi általános és középiskolájából érkeznek majd csoportok. a 14.5 méter hosszú, 4.6 méter széles és 1.4 méter mély medence vizét külön erre a célra beállított kazán melegíti fel. a csempével és pirogránit mozaikkal borított uszodához 10 mellékhelyiség, öltözők, ruhanyozók tartoznak. a nem éppen olcsó - óránként 130 forintos - üzemeltetést a kerületi tanács vállalta.

ugyancsak júniusra készül el az új iskolauszoda a X. kerületi Inász utcai gimnáziumban. a 15x6 méteres medence falait a helyszínen szerelik össze előregyártott műanyagelemekből, amelyeket műszeripari berendezés és gépgyártó vállalat külön e célra készített. érdekesség, hogy a 350 000 forintos költséggel épülő melegvízű uszoda főlé őriás fóliasátor kerül. a tanmedence ugyanis - rendhagyó módon - az udvaron kap helyet, s a fóliával borított „kis-fedett,, hideg időben is használható lesz. /mt1/

bb. 10. mit ígér a balatoni nyári program? - megjelent a három nyelvű balatoni műsorfüzet

vid/ká/rj cz

1970. május 14.

somogy és veszprém megye tanácsának művelődési osztályai az elmúlt hetekben az idegenforgalmi- és a rendező szervekkel együtt összeállították a balaton-vidék végleges nyári műsorát. a két megye tanácsa izléses kivitelű, német, angol és magyar nyelven szövegezett műsorfüzetet adott ki a hazai és külföldi vendégek tájékoztatására.

a program szerint május 16-17-én nyitják meg hivatalosan a balatoni szezont. ez alkalomra kétnapos gazdag programot állítottak össze a két part idegenforgalmi központjában, síófokon és balatonfüreden. a művészeti bemutatók és nagyobb rendezvények közül érdeklődésre tarthatnak számot a nagyvázsonyi történelmi Lovastusban pedig két alkalommal rendezik meg. hagyományos eseménynek számít a július 18-19-én balatonszentgyörgyön sorra kerülő nemzetközi uttorótalálkozó, a július 25-26-ára tervezett balatonföldvári nemzetközi néptánc fesztivál és a faragóművészek augusztus 2-1 balatonlellel találkozója. keszthelyen augusztus 19-20-án rendezik az országos nemzetiségi fesztivált. érdekes programot kínál a nyár utolsó napjaiban a buzsáki bucsu és az endrédi csipkevásár.

a balatoni műsorfüzet közli a múzeumok és alkalmi kiállítások színhelyét és időpontját. veszprém és somogy megye idegenforgalmi vidékein ez évben 29 múzeum és idegy-kiállítás kínál idegenforgalmi látóivalót a balaton vendégseregének.

az idei szezonban különösen gazdag lesz a zenei program. a keszthelyi zenei heteket, a festetics-kastély felújítása miatt, ez évben a balatoni múzeumban és a városi színházban rendezik meg. a múzeum előcsarnokában június 13-tól szeptember 5-ig hét kamarahangversenyt tartanak és három alkalommal kerül sor nagy hangversenyre. hasonlóan gazdag programot kínálnak a zenekedvelő nyaraló vendégeknek a veszprémi vár-hangversenyek is.

a tihanyi apátsági templomban 20, a köröshegyi műemlék templomban pedig 7 orgonahangversenyt tartanak a fő idegyben a balaton nyolc nagy idegenforgalmi központjában térzenével szórakoztatják a közönséget.

a veszprémi színház társulatán kívül, az állami budapest tánc-együttes és az országos rendező iroda a tópart tiz legnagyobb helyén, szabadtéri színpadokon gondoskodik a nyaralók és kirándulók esti szórakoztatásáról. /mt1/

bb. 11. kezdődik a kamillaszüret, - jól fejlődik a vinca minor

1/L/rj 1e cz

1970. május 14.

a lassu kitavasodás miatt csak most, késve kezdtek az idén a vadon termő gyógyfüvek, gyökerek és az utóbbi napokban virágzásnak indult gyógynövények begyűjtését. több tizezren szedik a hazai föld kincseit, egyebek között a tavaszi hérics-füvet, a kökény virágát, a bojtorján-, a bodza-, a fehér mályva-, a kankalin-, az édes- és a szappan-gyökéret, valamint az egyik legnépszerűbb nyugat-
tató, a valeriana alapanyagát szolgáltató macskagyökéret.

most kezdik a hazai gyógynövények „királynőjének”, az alföldi szikésken vadon élő kamillának a gyűjtését is. ebből a növényből kedvező időjárású esztendőben négy-öt száz vagonnyi nyers termést tudtak betakarítani. mint a herbária szakemberei elmondották, az előzetes becslések alapján az idén csak jó közepes termésre számíthatnak, csakugy, mint a többi gyógynövényből.

a gyógynövény-termesztés újdonsága, hogy a sikeres kísérletek után most már üzemi szinten kezdik termelni a téli zöld, vagy meténg néven ismert vinca minor, egyik új, világsikert aratott gyógyszerünk alapanyagát. ennek kedvezett az eddigi időjárás, mert természetes körülményei között is a gyertyános-tölgyesek nedves altalaját kedveli.

egyébként a herbária évente 1000-1200 vagonnyi drog-alapanyagot - 267féle gyógynövényt - forgalmaz. cikkei nemcsak a hazai boltokban, gyógyszertárakban közkedveltek, - vásárolják mintegy 30 nyugati országban is. /mti/

ö.:/öm

bb. 12. ilku pál beszéde

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk ilku pál művelődésügyi miniszter megnyitó beszédét /rövidítve/, amely csütörtökön az országos népművelési konferencián hangzik el.

t/fe/rj zs la

1970. május 14.

f e l o l d á s i g e m b a r g ó s !

bevezetőben utalt arra, hogy az elmúlt hetekben a felszabadulás negyedszázada jubileumát köszöntő ünnepi megemlékezésekben a jogos öröm hangja mellett a számvetés dominált. s az elemzésben helyet kapott a művelődésügy is, mint a hazánkban lezajlott társadalmi, gazdasági változás, forradalom kísérője és segítője. a felszabadulás, a proletárdiktatura megvalósítása hatalmas energiákat szabadított fel: az új, több és képzetesebb szakember iránti szükséglet találkozott a művelődésből korábban kirekesztett milliók természetes vágyaival, az új nemzedék törekvéseivel. miközben fejlődő társadalmunk, a népgazdaság igényeket támasztott, soha nem tapasztalt lehetőségeket is nyújtott a művelődésre.

/folyt.köv./

MF

- 12 -

bb. 12. / ilku.... 1. folyt./rj

a miniszter ezután közoktatásunk nagyarányú fejlődéséről szólt. megemlítette, hogy 1949-től napjainkig 20-ról 50 százalékra emelkedett azok aránya, akik az általános iskolát elvégezték, 2460 művelődési otthon kezdte meg működését; ezek helyet és szervezeti segítséget adtak más kulturális intézmények tevékenységéhez. jelenleg 6 700 közművelődési könyvtárunk közül 2 500, 4000 filmszínházunk közül 2 300 működik falaik között. 740 községi művelődési otthonban rendszeresen vendégszerepelnek a megyei színházak, vagy a déryné színház társulatai. százazrek tagjai különféle műkedvelő művészeti együtteseknek, szakköröknek, ötmilliónál többen hallgatnak évente ismeretterjesztő előadásokat.

a feladatokról, gondokról szólva aláhuzta: a társadaló mi gazdasági fejlődésünk, illetve a fejlődés vonalának tudományos előrevezetése újabb igényeket támaszt újabb nagy feladatokat állít a közművelődés elé. e feladatok nem egyszerűen számosabbak, hanem újak és mások, újszerű megközelítést, más módszereket igényelnek. folyik az oktatás-nevelés korszerűsítése, készülünk az őszi nevelésügyi kongresszusra. a tudománypolitikai irányelvek végrehajtása megkezdődött. előkészítés alatt állnak a művészetpolitikai irányelvek is. nagyon időszerű, hogy a közművelődésügy helyzetét is külön elemezzük, megvitassuk a legfontosabb, legáltalánosabb összefüggéseket és elképzeléseket, meghatározzuk tevékenységünk fő irányvonalát.

- közművelődésünk célja társadalmi-gazdasági törekvéseink feladataink szolgálata - folytatta ilku pál, majd rámutatott, hogy a népgazdaság fejlődése, a tudományos technikai forradalom kibontakozása alaposabb felkészültséget igényel. a termelési, társadalmi feladatok meghatározásában, végrehajtásában, ellenőrzésében való részvétel, egyszóval a demokratizmus szélesítése, kiterjesztése csak az állampolgárok fokozottabb aktivitásával valósítható meg. a korunk nagy kérdéseiben való eligazodás, a szocializmus és az imperializmus világméretű harcában való részvétel elvszerű és elvű helytállást követel társadalmunk minden dolgozójától. ez egyre kevésbé képzelhető el szakszerűség, tájékozottság, műveltség nélkül. az elvszerűség, elvhűség nagy dolog, de pusztá szándék marad, ha a gyakorlati megvalósításban nem párosul hozzáértéssel.

- a közművelődés mindig is feladatának tartotta, hogy a nép kulturális felemelkedését összekapcsolja a nagy, haladó társadalompolitikai mozgalmakkal. ma is egyik fő törekvésünk, hogy az emberek aktívan, bátran politizáljanak, résztvegyenek saját közösségük ügyeinek intézésében. a demokratizmus fejlesztése - pártunk politikájának egyik fő célkitűzése - nyilvánvalóan nem önmagáért való; azt szolgálja, hogy növekedjék az emberek felelősségérzete, emelkedjék a termelés, a termelékenység, emelkedjék az életszínvonal, s ezzel tovább javuljon az állampolgárok jó közérzete.

- a közművelődés igen sokat tud ebben tenni. azzal, hogy az emberek öntevékenységre épít, a helyzetük, munkájuk szabta tájékozódási, továbbtanulási, szórakozási igényeket sajátos eszközeivel egyre szervezettebben kielégíti, segít a kommunizmus elvének alkalmazásában: az emberek természetes törekvését, művelődési vágyát, önmaguk kiteljesítésére irányuló igényét politikai aktivitássá, erővé érleli. ezért kell dolgozniuk a közművelődés hivatásos munkásainak és egyre több társadalmi aktivistájának.

/folyt. köv./

- 13 -

a művelődésügyi miniszter kitért néhány negatív jelenségre is. tapasztalható némi elzárkózás az értelmiség bizonyos köreiben, közömbösség a fiatalok, igénytelenség a szakképzetlen munkások egyes rétegeiben. Minderre azonban akkor reagálunk helyesen - mondotta -, ha felismerjük benne munkánk fogyatékosságait, a verbalizmus túltengését, az aktivitást lehetővé tevő alkalmak hiányát; ha megértjük, hogy társadalmi aktivitásra, a demokratizmus kiszélesítésére nevelni is kell az embereket, elsősorban a fiatalságot. a központi bizottságnak az ifjúságpolitikai kérdésekben hozott határozata nyomatékosan figyelmünkbe ajánlja, hogy széleskörűen és korszerűen szervezzük meg az ifjúság lakóterületi foglalkoztatását, hogy a városi és falusi fiataloknak tegyük lehetővé lakóterületi klubokban, szakkörökben, barkácműhelyekben, kulturális csoportokban való tevékenykedését, szabadidejük hasznos eltöltését.

a közművelődés - úgy tűnik - egyre jobban érti ezeket a feladatait, lehetőségei az utóbbi időben sokban gazdagodtak. több figyelemreméltó új forma is felszínre került és elterjedt - az allulról jövő kezdeményezés kifogyhatatlan tartalékait bizonyítva.

- az új formák, kezdeményezések hatását azonban még nem elemeztük elég mélyen, még nem gondoltuk át, miféle átrendezést igényelnek a korábbi gyakorlatban, nem találtuk meg a módját, miképpen terjeszthetnénk az új módszereket, hogyan általánosíthatnók az új tapasztalatokat. ezért egyik tennivalónkat abban látjuk, hogy megteremtsük, illetve megerősítsük a közművelődés tudományos bázisát. vannak már külön-külön kezdeményezések a magyar rádió- és televízió köreiben, az újságíró szövetségben, a népművelési, illetve a filmtudományi intézetben. így már az is előbbrelépést jelentene, ha e kezdeményezéseket összefognánk, az említett szervezetek munkáját összehangolnánk.

a művelődés fehér foltjairól szólva a művelődésügyi miniszter rámutatott: nem kerülheti el figyelmünket, hogy fehér foltok nemcsak vidéken, falvakban, tanyákon, a városok peremén vannak, hanem megtalálhatók a városok régi és új lakónegyedeiben is; mindnyájunkban, az átmeneti kor és társadalom tagjaiban. mert igényeinkhez és lehetőségeinkhez képest is elmaradásban vagyunk - helyenként és rétegenként más-más mértékben - a magatartás, az izlés, a világnézet, a korszerű gondolkodás számos kérdésében.

/folyt.köv./

természetes adottság, hogy a közművelődéssel kapcsolatos munkában érdekeltek a művelődésügyi minisztériumon és a tanácsokon kívül a szakszervezetek, a termelőség-tervezetek, az ifjúsági szervezetek. e szervek munkájában azonban esetenként nincs meg az elvi egység, s az egyeztetés hiányában a megyékben, községekben folyó munka szétforgácsolódik, vagy kettőződik. a közművelődésnek egymás mellett, azonos területen dolgozó intézményei között nem alakult még ki munkamegosztás, nem látják, nem keresik saját feladataikat, a közművelődésért dolgozó állami, tanácsi szervek és társadalmi szervezetek munkájának összehangolása, egységes elvek szerinti vitele - a jó módszerek kidolgozása, illetve terjesztése mellett - fontos központi feladat. de nemcsak országos, hanem - más körülmények között - megyei és járási szinten is össze kell hangolni a különböző szervezetek közművelőési tevékenységét.

világosan kell látni, hogy az említett társadalmi szervezetek önkéntes csatlakozása, közreműködése nélkülözhetetlenül fontos. a közművelődés ügyét nem lehet előbbre vinni a szakszervezetek, a termelőség-tervezetek támogatása nélkül. gondosan meg kell vonni a centralizmus határait, mert a szép számban jelentkező új kezdeményezések és formák arra utalnak, hogy a népművelésben a kizárólagos nagy központi akciók korszaka lejárt. a közművelődés akkor jó, akkor hasznos, ha kezdeményezők és aktívak azok, akikért van, azaz ha a közművelődés - mozgalom. a tömegeknek az igény-támasztás oldaláról is aktívnak kell lenniük, népművelés munkásainak pedig érzékenyen kell figyelniük ezekre az igényekre, közvetíteniük kell az oktatás, a tudomány és a művészetek művelőinek; ezeknek az igényeknek a kielégítésén kell fáradozniuk a közművelődés eszközeivel és módszereivel.

a művelődésügyi miniszter beszéde befejező részében a növekvő szabadidő felhasználásával foglalkozott. a szabad-szombat ma még jobbra csak a több pihenésnek, a szórakozásnak, a teljesebb kikapcsolódásnak az alkalmá, kevésbé jelenti a továbbképzés, a szakmai felkészülés, az általános műveltség kiszélesítésének, az edzettség fokozásának lehetőségét. pedig már benne élünk abban a korban, amelyben a korábbi, meghatározott idejű tanulást életfogytig tartó önképzéssel, továbbképzéssel kell felcserélnünk. kívánatos, hogy a konferencia szembemézzon ezzel a helyzettel, s a belőle fakadó feladatokkal is.

a művelődésügyi miniszter végül köszönetet mondott a konferenciát előkészítő munkáért, amelyben több mint 500 szakember vett részt. elmélyült elemzéseik lényege az a felismerés: társadalmunk fejlődése révén megérett a helyzet, hogy a közművelődés többet vállaljon a szocializmus építéséből, s ebből következően az eddiginél világosabban ki kell jelölni helyét a művelődéspolitikában. /mti/

bb 13. szabályozható dagasztógép a kis pékségeknek
1 szil/gg/ny 1e La 1970. május 14.

új, szabályozható teljesítményű dagasztógépek kidolgozásával segíti a sütőipari kutató intézet területenként változóan igénybevett sütőipari kisüzemek korszerűsítését. a szakaszos intenzív gépek 80 kilogramm tésztát munkálnak meg egy dagasztásra, s a művelet a szükséglet szerint öt percenként megismételhető. az intézet a dagasztógép gyártására a gábor áron vasöntőde és gépgyárral kötött szerződést, a kísérleti példányok próbaüzemeltetése után előreláthatólag még ebben a hónapban megkezdődik a sorozatgyártás. /mti/

bb 14. gazdag rendezvénysorozat, országos és nemzetközi fesztiválok az „egri nyár”, programjában

vid/ká/ny -cz 1970. május 14.

Eger az idegenforgalom egyik vidéki centruma minden eddigénél gazdagabb programmal készül a nyárra. az „egri nyár”, elnevezésű rendezvénysorozat május 27-én kezdődik a gárdonyi géza színházban megrendezendő opera és balettel. a könnyűzene kedvelőinek június 6-án, a sport stadionban beat-együttesek adnak műsort. egerben rendezik júniusban a második országos akvarell kiállítást. érdekes eseménynek ígérkezik a június 8-án kezdődő nemzetközi mezőgazdasági és élelmiszeripari filmbemutató, amelyen szovjet, lengyel, csehszlovák, román, ndk-beli és magyar szakfilmeket vetítenek. június 13-án a palota-kertben kórushangversenyi rendeznek.

9 angol

Egerben tartják június 23-27 között a nemzetközi audiovizuális konferenciát, amelyen több mint husz ország pedagógusai vesznek részt. júliusban két héten át a magyar néphadsereg központi katonazenéi szakközépiskolájának hallgatói adnak térzenét. az ország legjobb színjátszó csoportjainak és irodalmi színpadainak részvételével „nyári karnevált”, rendeznek a városban.

További nemzetközi és országos találkozók, hangversenyek, kórusbemutatók, kiállítások egészítik ki az „egri nyár”, gazdag eseménysorozatát, amely augusztus 30-án, nemzetközi katonazenekari fesztivállal zárul. /mti/

-.-
-16-

8.10/ny 4e 94

bb 15. három millió üveg jaffa pannonhalmáról

vid/ká/ny -cz 1970. május 14.

Négy bakonyaljai község termelőszövetkezeteinek közös vállalkozása, a „pannonhalmi szőlő- és borgazdaság”, korszerű feldolgozó üzemét rendezett be a pannonhalmi vár alatti pincelabirintusban. a holt idényben a szőlő feldolgozásához csatlakozó kiegészítő üzemek adnak munkát a községek lakóinak. a szörpüzemben az idén három millió üveg jaffa narancsitalt palackoznak. a jaffán kívül 1 millió 200 ezer üveg meggylét is készítenek. /mti/

bb 16. tizennyolc ország táncosait várja szombathely

vid/ká/ny -cz 1970. május 14.

Szombathely a savaria nemzetközi táncversenyre készül. a város művelődési és sportpalotájában 18 ország táncosai találkoznak május 22-23-24-én. a nemzetközi pároknak megfelelően a standard és a latin-amerikai táncokban áll rajthoz „a”, „b”, és a legmagasabb, a sonderklasse kategóriában a 100 hazai és külföldi pár. itt rendezik meg a „b”, és az „a”, osztályu magyar bajnokságot is.

A nevezettek között van a münchenben lezajlott táncvilágbajnokság latin-amerikai táncokban győztes párja, az nszk-beli peter neubeck-hanni kaufman kettős.

A három napos verseny záróeseményén, a gálaesten fellép az ndk-beli cottbusi formációs táncegyüttes. ez a most világszerte népszerű társastánc formát először mutatják be hazánkban, versenyen kívül.

A táncverseny második napján, tudományos ülésen a társastáncverseny-táncpedagógiai és esztétikai jelentőségéről cserélik ki véleményüket a szakemberek. /mti/

-.-
-17-

8.25/ny 4e 94

bb 17. bővítik a soproni kempinget

vid/ká/ny -cz

1970. május 14.

az ország egyik legszebb üdültáboraként nyilvántartott soproni kempingben az elmúlt évben negyvenezer felett volt a vendégéjszakák száma. a lövérekben lévő, ötszáz személyes kemping szálláshelyeit az idei nyárra már lefoglalták, így akadályokba ütközik a be nem jelentett vendégek elszállásolása. a soproni idegenforgalmi hivatal ezért újabb faházakat rendelt a zala megyei egervári faipari ktsz-től, s azokat még a nyár előtt felállítják. a 10 darab három ágyas és az emeletes ciklámen típusu faházban újabb nyolcvan vendégnek tudnak minden kényelemmel ellátott szállást biztosítani. /mt1/

..

bb 18. birkanyírás rekord idő alatt

vid/ká/ny -cz

1970. május 14.

rekord idő alatt készített „nyári frizurát”, a városlődi állami gazdaság 9000 birkájának az országos híri mezőteri piroska István és nyíróbrigádja. a kilenc ügyes nyíró, gépekkel allig tíz nap alatt vágta le az értékes gyapjút, amelynek minősége meghaladja az elmúlt évek átlagát. a hosszú tél nem viselte meg az állatállományt, s nem érezte hatását a gyapjuterelésben sem. /mt1/

..

bb 19. szénfeltárás lakóépületek alatt - új területeket kapcsolnak be a széntermelésbe tatabányán

vid/ká/ny -cz

1970. május 14.

a szénvagyon növelésére, illetve a kimerülő területek pótlására nagy feltáró munka kezdődött több tatabányai bányában. földalatti vágatok kiépítésével mintegy 6 millió tonnás szénmezőt 3 régi bányán át művelnek le. a nagy mennyiségű szén fejtéséhez korábban új bánya nyitását tervezték, az említett megoldással viszont nincs szükség új bánya mélyítésére és az eredetileg 460 millió forintba tervezett beruházási összeget a felére csökkenthetik.

/folyt köv/

-18-

8.25/ny 4 90

bb 19. szénfeltárás lakóépületek alatt - új területeket kapcsolnak be a széntermelésbe tatabányán

jelentős szénvagyont hoznak a város bányászati kerülete alatti szénmező feltárásával is. a szénbányák műszaki dolgozói olyan új és biztonságos művelési technológiát dolgoztak ki, amivel megelőzhetik a sarún beépített területeken a lakóépületek súlylyedését, rongálódását.

a területbővítésekkel mintegy 13 millió tonnával növelik a tatabányai szénmezőben termelhető szénvagyont. /mt1/

bb 20. szekszárdon épül fel a borsodi vegyikombinát pvc ajtógyára

vid/ká/ny -cz

1970. május 14.

a borsodi vegyikombinátban az idén befejeződik a pvc 2. program beruházása és az új üzemekkel, valamint berendezésekkel bővülő gyárban évente az eddiginél huszonnégyezer tonnával több pvc port állítanak majd elő. a jelentős mennyiségű alapanyag felhasználására - az építésügyi és városfejlesztési minisztérium kezdeményezésére - új gyárat építenek szekszárdon. a helyi tanács anyagi hozzájárulásával itt hozzák tető alá hazánk első pvc ajtógyárát, amely az építőipari korszerű, kis munkaigényességű, könnyű nyílászáró szerkezetekkel látja el az évi hatvanezer ajtót készítő gyár gépi berendezéseit az olasz covema cég szállítja. a gépeken válaszfatelemek és egyéb profiltermékek is készíthetők. a gyár építésére és berendezésének vásárlására kilencvennyolc millió forintot beruházást fordítanak, amelyből hetvennyolc millió forintot bankhitelből fedeznek.

a gyár építését megkezdték. a termelési próbákra előreláthatóan 1972 tavaszán kerül sor. /mt1/

bb 21. megkezdték a közlekedési nyomda pásztói üzemének építését

vid/ká/ny -cz

1970. május 14.

a nógrád megyei tanács építőipari vállalata megkezdte a közlekedési nyomda pásztói üzemének kivitelezését. a beruházásra a nyomda vállalat mintegy harmincmillió forintot fordít. a költségekhez a nógrád megyei tanács, iparfejlesztési alapjából, 10 millió forinttal járul hozzá.

a közlekedési nyomda voltaképpen már tavaly letelepült pásztón, s jelentősen - ideiglenes épületben - hetenként mintegy hat tonna kereskedelmi nyomtatványt állít elő. az új üzemi csarnok és a szociális létesítmények építését jövő év végére fejezik be. /mt1/

8.38/ny 90

-19-

bb 22. elutazott a dán pedagógus szakszervezet küldöttsége

t vt/mm/ny -cz

1970. május 14.

a dán pedagógusok szakszervezete elnökségének tagjaiból álló küldöttség, - amely stinus nielsen elnök vezetésével egy hetet töltött hazánkban - csütörtökön reggel elutazott budapest-ről. a dán vendégek itt tartózkodásuk során ellátogattak a fővárosi tanács oktatási főosztályára, jártak heves és bács megyében, ahol iskolákat, felsőoktatási intézményeket kerestek fel. a delegáció tanulmányozta a pedagógusok szakszervezete alap-szervezeteinek és területi szerveinek tevékenységét is. a szakszervezet elnöksége a látogatás befejeztével a gorkij fasori székházban fogadást adott a delegáció tiszteletére, ahol péter ernő főtitkár méltatta a két szakszervezet együttműködésének jelentőségét, majd stinus nielsen hangsúlyozta, hogy értékes tapasztalatokkal térnek vissza dániába. /mti/

..-

bb 23. vízminőségvédelmi mintaterületté fejlesztik a zagyva völgyét - újabb intézkedések a folyók szennyeződésének csökkentésére

i sb/lk/ny -cz

1970. május 14.

sas béla, az mti munkatársa jelenti.

az ipar évente 300-400 millió köbméter szennyvízzel szennyezi a folyókat. az országos vízgazdálkodási bizottság elé terjesztett jelentés szerint azonban az üzemek a harmadik ötéves tervben már kétszer annyit fordítottak a szennyvíztisztítás fejlesztésére, mint a második ötéves tervben. e beruházásoknak és az országos vízügyi hivatal számos intézkedésének eredményeként most már sikerült megállítani a folyók elszennyeződésének folyamatát és egyúttal jelentősen megerősíteni a vízminőségvédelem szervezetét. a jelentés - amelyet elfogadott az ovb - azt is megállapítja azonban, hogy ez az eredmény még csak kezdeti lépésnek tekinthető, mert várhatóan meggyorsul a szennyvizek keletkezésének üteme és ennek megfelelően kell tovább fejleszteni a védekezést is.

továbbra is az a legfontosabb feladat, hogy elsősorban a régi üzemekben - ahol még nincs - szennyvíztisztító berendezést építsenek, s rekonstrukcióval korszerűsítsék a meglévő, de elavult üzemi csatornahálózatot és szennyvíztisztító telepeket. az előzetes számítások szerint a jelenlegi szennyeződések megszüntetéséhez 1.3 milliárd forint értékű beruházás szükséges, s távlatban pedig - 1985-ig - mintegy 30 milliárd forint az iparfejlesztéshez kapcsolódó új csatornahálózat és tisztítótelepek megépítéséhez. az a cél ugyanis, hogy 1985-ben már az összes káros ipari szennyvíz csak hatékony tisztítás után kerüljön a folyókba. ezért célszerű lenne, ha a nagyobb ipartelepeken önálló üzemág foglalkozna a vízgazdálkodással és a szennyvíz elvezetésével, kezelésével, s az iparági kutatóintézetek pedig részt vennének a sokféle speciális ipari szennyvíz tisztítási módszereinek kidolgozásában.

/folyt köv/

-20-

10.40/nv 11. 11.20

bb 23. / vízminőségvédelmi .....folyt/ny

a városok és nagyobb települések tanácsai jelentős csatornázási, szennyvíztisztítási programra készülnek. a negyedik ötéves tervben előreláthatólag ötször annyit fordítanak a csatornaművek fejlesztésére mint a harmadik ötéves terv időszakában. a legszennyezettebb folyók - a zagyva, az átalér, a pécsi-víz, a fekete-víz, a séd és nádorcsatorna - völgyére már készültek regionális vízminőségvédelmi tervek. az országos vízgazdálkodási bizottság határozata alapján most újabb nagy területekre dolgoznak ki regionális vízminőségvédelmi terveket, amelyek szerint a megyei tanácsok és az ipari üzemek összehangolhatják a különféle csatornázási, szennyvíztisztítási munkákat, beruházásokat.

az ovb intézkedésére a zagyva völgyét vízminőségvédelmi és szabályozási mintaterületté fejlesztik. számos kutatóállomást létesítenek ezen a területen, hogy a tapasztalatok és a vizsgálatok alapján kidolgozzák a vízminőségvédelem szervezett beavatkozásának leghatékonyabb elméleti és gyakorlati módszereit. fontos határozat az is, amely szerint meggyorsítják az automatikus szennyvízmérő állomások gyártási programját és az új berendezések felszerelését, országos elterjesztését. /mti/

..-

bb 24. az l. krohne

t tz/j/ny ie -cz

1970. május 14.

duisburgi cég csütörtökön műszerbemutatóval egybekötött egésznapos előadássorozatot tartott a technika házában a metrímex közreműködésével. a szervezéshez és lebonyolításhoz segítséget nyújtott a mérés-technikai és automatizálási tudományos egyesület is. az nszk-beli cég képviselői új mérési eljárásaikat és mérőműszereiket ismertették a magyar szakemberekkel. /mti/

..-

bb 25. határidő előtt fejezik be a budapest-debrecen-nyiregyháza vasutvonal villamosítását

i kf/kf/ny ie -cz

1970. május 14.

a budapest-debrecen-nyiregyháza közötti vasutvonal villamosításán dolgozó vállalatok és szervek képviselői a 10. pártkongresszus tiszteletére szocialista szerződésben vállalták, hogy a fontos munkát határidő előtt befejezik.

/folyt köv/

-21-

10.45/ny 11. 11.20

bb 25. / határidő előtt....folyt/ny

a vonalon az eredeti tervben előírt december 31-e helyett már december 20-án megkezdődhet a villamos üzem. a szocialista szerződés külön jelentőséget kapott azzal, hogy nemcsak a máv, a posta, az építőipar és a tervezők, hanem a munkában résztvevő csehszlovák vasutasok, felsővezeték és kábelépítők is csatlakoztak a vállaláshoz. ilyenformán a vasutvonal villamosításának meggyorsítása nemcsak hazai, hanem nemzetközi szocialista összefogás eredménye.

a szocialista szerződés egyebek között kiemeli, hogy a harmadik öt éves tervben 400 kilométerrel nő a máv villamosított vonalainak hossza. a nyíregyházi vonalon 1968. végén ceglédig, 1969-ben pedig szajolig indult meg a villamosvontatás. a több mint 900 millió forintos beruházás 1970-ben a legnehezebb szakaszhoz érkezett, s csak valamennyi résztvevő állalat összefogásával, maximális erőfeszítésével érhető el a szocialista szerződésben vállalt kötelezettség, a határidő rövidítés teljesítése. /mti/

bb 26. czinege Lajos honvédelmi miniszter távirata

b/ny -cz

1970. május 14.

1. 1. Jakubovszkij elvtársnak, a szovjet-unió marsalljának, a szovjetunió honvédelmi minisztere első helyettesének, az egyesített fegyveres erők főparancsnokának

M O S Z K V A

tisztelt főparancsnok elvtárs!

a varsói szerződés aláírásának 15. évfordulója alkalmából a magyar néphadsereg katonái, parancsnokai és a magam nevében elvtársi üdvözlétemet küldöm és őszinte jókívánságaimat fejezem ki önnek, valamint az egyesített fegyveres erők főparancsnoksága valamennyi vezetőjének és munkatársának.

közös védelmi szervezetünk, fenállása óta eredményesen szolgálja népeink biztonságát, európa és az egész világ békéjét, a társadalmi haladás ügyét. a varsói szerződés létének és állandóan növekvő erejének meghatározott szerepe van abban, hogy mindeddig megelúsultak az agresszív imperialista körök, egy minden eddiginél pusztítóbb világháború kirobbantására irányuló bűnös tervet.

/folyt köv/

-22-

10.53/ny 64 1125

bb 26. / czinege Lajos ...folyt/ny

Büszkök vagyunk arra, hogy a magyar népköztársaság kezdeti tagja a varsói szerződésnek, néphadseregünk elszakíthatatlan része a szerződés által egyesített fegyveres erőknek, néphadseregünk a testvéri hadseregekkel, - közöttük a varsói szerződés oszlopát képező. nősi harcokban edzett szovjet hadsereggel - szoros együttműködésben vált korszerű, az eléje tűzött feladatok megoldására képes és kész fegyveres erővé. néphadseregünk egész személyi állományát mélyen áthatja az a törekvés, hogy a jövőben is maradéktalanul teljesítse azokat a megtisztelő feladatokat, amelyek szocializmust építő népünk, nagy nemzeti célkitűzéseit szolgálják és egyben hozzájárulnak az egyesített fegyveres erők történelmi - internacionalista - küldetésének teljesítéséhez.

Szívből kívánok az egyesített fegyveres erők főparancsnoksága vezetőinek és munkatársainak, személy szerint önnek, tisztelt marsall elvtárs, a közös védelmi szervezetünk erősítése, a testvéri hadseregeink közötti együttműködés és fegyverbarátság elmélyítése érdekében végzett teleteljesítő munkájukhoz újabb sikereket, erőt és egészséget.

Budapest, 1970. május 14.

elvtársi üdvözléssel

Czinege Lajos vezérezredes

a magyar népköztársaság honvédelmi minisztere

x x x

a honvédelmi miniszter az évforduló alkalmából táviratban köszöntötte a varsói szerződés tagállamainak honvédelmi minisztereit is. /mti/

10.09/ny 64 1125

-23-

bb 28. „ honfoglalás,, az ezüsparton

vid/ká-ju -cz

1970. május 14.

Balatonszéplakon, az ezüsparton, az ország legkorszerűbb szakszervezeti üdülőjében csütörtökön megkezdődött a „ honfoglalás,, a hatalmas parti telken épült három szállodaszerű épületből kettőbe megérkeztek az első vendégek: hatszáz foglalták el a szépen berendezett, háromágyas szobákat, a harmadik épület júniusra készül el. az üdülő 1200 személyes korszerű konyhájában ezerszemélyes éttermében és az épületekben 200 főnyi személyzet gondoskodik az üdülők kényelméről. /mti/

bb 29. átadták a kormány elismerő oklevelét a mélykúti új élet termelőségvetkezetnek

vid-ju ká -cz

1970. május 14.

az 1969. évi országos gazdálkodási versenyben elért kiváló eredményeiért a mélykúti új élet termelőségvetkezetnek a kormány elismerő oklevelét adományozott. a kitüntető oklevelét és a tot emléklakettjét csütörtökön ünnepi közgyűlésen Losonczy Mihály, a tot versenybizottságának elnöke adta át Kazinczi Mihály tsz elnöknek. /mti/

bb 30. kohászati ankét kecskeméten

vid-ju ká -cz

1970. május 14.

az országos magyar bányászati és kohászati egyesület öntödei szakosztályának rendezésében csütörtökön kétnapos kohászati ankét kezdődött kecskeméten. az ankéton mintegy száz kutató és gyakorlati szakember vitatja meg az ugynevezett forrószéles vas-olvasztás kérdéseit. a témakörökből a vasipari kutató intézet tudományos főmunkatársai és a helyi szakemberek tartottak referátumokat. pénteken a fejlesztés lehetőségeit vitatják meg, majd a Lampart zomnácipari művek kecskeméti gyáregységében tanulmányozták a forrószéles olvasztómű üzemeltetését. /mti/

11.15/ju 4k 115

-24-

bb 31. épületasztalosipari üzem épül csurgón

vid-ju ká -cz

1970. május 14.

dél-dunántul legkorszerűbb épületasztalosipari üzeme épül a somogy megyei erdő- és fafeldolgozó vállalat csurgói telepén a somogy megyei állami építőipari vállalat, a tűzép, az erdőért és a somogy megyei erdő- és fafeldolgozó vállalat együttmunkájával. a próbaüzem el és még ebben az esztendőben megkezdődik. az üzemben évente mintegy ötven millió forint értékű ajtót és ablakot gyártanak majd. /mti/

bb 32. felszabadulási emlékkönyvtárak borsodban

vid-ju ká -cz

1970. május 14.

hazánk felszabadulásának negyed évszázados évfordulója tiszteletére kezdeményezett „ száz falu száz könyvtár,, mozgalomhoz borsod megyében huszonegy község csatlakozott. a települések lakói elhatározták, hogy az akció keretében, nagyjából társadalmi összefogással, új könyvtárakat és könyvtárklubokat hoznak létre. a könyvtárépítők munkájukhoz jelentős anyagi segítséget kapnak a z országos népművelési tanácstól és a megyei tanács végrehajtó bizottságától. az első „ felszabadulási emlékkönyvtár,, négyes községben elkészült. /mti/

bb 27. megkezdte tanácskozását az országos népművelési konferencia

t fe/uk/ny -cz

1970. május 14.

művelődéspolitikánk egyik kiemelkedő eseménye kezdődött csütörtökön reggel a magyar tudományos akadémia dísztermében: megnyitott a háromnapos országos népművelési konferencia. az elnökségben foglalt helyet a többi között Gáspár Sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára, Ajtai Miklós, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a minisztertanács elnökhelyettese, aczél György, az mszmp központi bizottságának titkára, Orbán László, a művelődésügyi miniszter első helyettese és Erdély Ferenc, a magyar tudományos akadémia főtitkára. a nagyjelentőségű tanácskozáson 500 küldött vett rész az ország minden részéről: tudósok, kutatók, pedagógusok, népművelők, kulturottthonok vezetői, a közművelődés irányító szerveinek képviselői. a tanácskozást dr. Törő Imre akadémikus, az országos népművelési tanács elnöke nyitotta meg, s üdvözölte a megjelent vendégeket, s küldötteket. ezt követően Ilku Pál, az mszmp politikai bizottságának póttagja, művelődésügyi miniszter mondott megnyitó beszédet.

/folyt köv/

-25-

11.35/nv 11. 1210

bb 27. / megkezdte ..... 1. folyt/ny

/ Ilku pái művelődésügyi miniszter rövidített beszédét mai bb. 12. sz. hírünkben közöltük, az anyag felhasználható/.

a nagy érdeklődéssel fogadott beszéd után molnár jános miniszterhelyettes, az országos népművelési tanács titkára tartott vitaindító előadást. szóbeli kiegészítést fűzött a konferencia vitalapjával szolgáló tézisekhez, amelyeket a tanácskozás résztvevők korábban kézhez kaptak. rámutatott: a tézisekben kifejtett koncepció kiinduló pontja az, hogy egyfelől a társadalom is többet követel a közművelődéstől, másfelől a közművelődés is többre képes és kellő feltételek mellett nagyobb határfokkal tudja szolgálni a szocialista építés ügyét. a közművelődés ugyanis az általános tömegpolitikai munka része, politikai feladatai nem mások, mint általában a politikai ismereteket terjesztő, a politikai állásfoglalásokat szervező, a politikai célok megvalósításáért harcoló intézményeké, szervezeteké, eszközei azonban igen sajátosak és gazdagok. leninre hivatkozva az előadó hangsúlyozta: az ugynevezett politikai népművelés nem csupán arra való, hogy a kommunizmus ideológiáját és eszméjét megismertesse az emberekkel, sokkal inkább arra, hogy segítse a gyakorlatban alkalmazni és alkalmaztatni a kommunizmust. ezzel kapcsolatban nyomatékosan rámutatott: a közművelődés eszményképe nem általában a művelt ember, hanem a műveltséget a köz és önmaga javára felhasználó alkotó ember.

nem kétséges, hogy a szocialista tartalmu politizálás és aktív tevékenység erősítése érdekében a közművelődésnek igen sokat kell tennie. mindenekelőtt oda kell hatnia, hogy a munkásszint vezető szerepe a közművelődésügyben is határozottabban és következetesebben érvényesüljön. az állami szerveken kívül a munkásművelődés fő gondozói a szakszervezetek. kulturális tevékenységük az elmúlt években erősödött, sokszínűvé vált, s bár még mindig nem elegendő, mégis sokat áldoznak a munkások kulturális fejlesztésére, igyekeznek koncentráltan és egyre következetesebben az állami szervekkel közösen felhasználni anyagi eszközeiket is. azonban még nem tettek meg mindent a munkahelyi művelődés lehetőségeinek kihasználására, a gazdasági reform teremtetve új viszonyok felhasználásáért a művelődés érdekében. tevékenységük középpontjába elsősorban az üzemi kulturális munkát állították, s csak áttételesen foglalkoznak a lakóterületekkel, valamint a bejáró munkásokkal, pedig itt sok a tennivaló.

/folyt köv/

-26-

11.45/ny H 130

bb 27. megkezdte ..... 2. folyt/ny

szóval tette az előadó, hogy nem történt kellő erőfeszítés a munkásszint fellelegvárának, budapestnek megfelelő, korszerű művelődési intézményekkel való ellátásáért, főleg a külső kerületek maradtak el a közművelődés általános fejlődésétől.

a termelés és a közművelődés kapcsolatát elemezve, az előadó felhívta a figyelmet: a technikai forradalomban a szakismeretek nagyarányu növekedése elsősorban az iparban, mennyiségileg talán kisebb mértékben, de forradalmi módon falun is a korszerű technikai és tudománysszintiek naponta változó és általánosított eredményeinek ismeretét követeli. ezért új, korszerű, süritett formákat kell találni, vagyis bátrabban kell alkalmazni a valóban modern eszközöket nemcsak az általános képzés hiányainak pótlásában, hanem a speciális szakmai továbbképzésben is. a műveltségnek alapelve az értelmesen végzett munka, s ez ma egyre több elméleti ismereteket követel. ezért a közművelődésnek alapvető feladata az ember termelőmunkájának segítése, a cél természetesen nem holmi termelési propaganda vagy egyszerűen ismeretterjesztés, hanem az alkotó munka, az alkotó ember segítése. az élet azonban nemcsak munka és politika - mutatott rá molnár jános - hanem magánélet, szórakozás, játék, küzdelem is. az ember általános és szakmai műveltsége, életmódja, szórakozása nemcsak mint eszközi követeli a politikai, vagy művészeti ismereteket és öntevékenységet, hanem önálló tényező az ember sokoldalú fejlődésében is csak a művelt ember lehet harmonikus, mert aktív tagja az új szocialista társadalomnak.

sajnálattal állapította meg molnár jános előadásában, hogy az utóbbi években csökkent a művelt ember társadalmi tekintélye és elismertsége. előfordul, hogy a példakép, akire ma sokan felnéznek, inkább a jól kereső ember, mint a nagy műveltségű, a mások fejlődését is segítő ember. pedig mindaddig, míg a műveltség nem számít dicsőség dolgának, az egész társadalomban messze vagyunk a kitűzött céltól. még mindig nem vagyunk eléggé büszkék arra a munkásra, parasztra, akinek beledögződött szokása, szükséglete a tanulás, művelődés, s amit az életben munkájában hasznosít.

/folyt köv/

12.00/ny H 130

bb 27. / megkezdte.....4.folyt/ny

a beszámoló ezután értékelte a tájjellegű rendezvények jelentőségét, könyvtárak, muzeumok, levéltárak tevékenységét és a televízió igen fontos szerepét a közművelődésben. kritikusán szólt a sajtó munkájáról, hiányolta a közművelődéssel foglalkozó elemző cikkeket, amelyek pedig sokat segíthetnének az értéktétel jobb kialakításában. majd felhívta a figyelmet a közművelés területén dolgozók szakmai továbbképzésének szükségességére és munkájuk megbecsülésére. a közművelődés munkásai - mondotta - a pártpolitika végrehajtásának különleges, fontos posztjain dolgozó emberek, s akik őket nem becsülik - politikailag, erkölcsileg és anyagiilag-, azok nem értik a kommunista politikát.

molnár jános beszéde befejező részében - amelyben a szervezeti módosításokra vonatkozó javaslatokat ismertette és a konkrét tennivalókat sorolta fel - az országos népművelési tanács és a konferenciát előkészítő valamennyi bizottság véleményét tolmácsolta, amikor határozottan elvetette az ugynevezett válságelméletet.

a magyar közművelődés nincs válságban - mondotta -, mert eredményei nagyok, mert a megújulásra irányuló törekvések állandóak. a mostani konferenciánkra megérett azonban az igény, hogy átfogó tervet dolgozzunk ki a továbbfejlesztésre és ez ugyancsak a közművelődés életképességét igazolja. elvetettük a válságelméletet, de tudtuk, ha nem készül átfogó program, ha nem tesszük - és gyorsan - előidézzhetjük a válságot - mondotta.

a konferencia tapasztalatai, vitái alapján ki kell dolgozni a tennivalókat, a közművelődés továbbfejlesztésének rendjét. mindenképp azt, amit itt kialakítunk: a közművelődés korszerű fel fogását társadalmilag elismertté kell tenni. arra van szükség, hogy ezt a koncepciót megvitattva és kijavítva a párt és a kormány legfelsőbb fórumai elé terjesszük, hogy mint párt- és állami állásfoglalás adjon utmutatást a terület dolgozóinak, a pártmunkásoknak, az állami és gazdasági vezetőknek, a párt- és állami szervezeteknek. sürgős feladat az országos népművelési tanács átszervezése országos közművelődési tanácsá.

/folyt kov/

12.17/ny Kc 13²³

bb 27. / mekezdte.....3.folyt/ny

a megnövekedett szabad időt hasznosan eltölteni - kulturálódásra fordítani - nem megy egyik napról a másikra, nem könnyen megvalósítható feladat. ez nemcsak szervezeti és anyagi intézkedéseket kíván - sok milliós -, hanem új formákat is, amelyeket majd a mozgalom terem meg. de a formákat tervszerűen keressni, kutatni kell. az egyre terjedő hobbyk, a gyűjtések látszólag nem sok hasznot hoznak a társadalomnak, valójában azonban mind- ez nemcsak a szórakozás, de a művelődés fontos forrása is a bélyeggyűjtéstől kezdve a kertészkedésig.

molnár jános előadása további részében a közművelődés céltudatos tervezésének szükségességével foglalkozott. a tervezésnek a közművelődés minden ágát át kell fognia, s tudományos felmérésekre kell épülnie, a szükségleteket és lehetőségeket alaposan mérlegelve. a társadalmilag tervezett köznevelés csak úgy valósulhat meg, ha társadalmilag elismert és szabályozott követelményrendszere alakul ki. ennek kiinduló pontja a megfelelő közművelődési normarendszer kidolgozása. ennek tartalmaznia kell az össz-társadalmi és helyi méretekre is meghatározott intézményellátottsági formákat a lakosság számának és a településtípusnak megfelelően. a közművelődési intézményeknek a reális követelményeknek megfelelően kell biztosítani a személyi és tárgyi feltételeket. végül a tartalmi követelményeket is meg kell fogalmaznia a normarendszernek. a közművelődés céltudatos, társadalmilag szervezett irányításának egyik lényeges eleme a tudományos bázis, az elméleti kutató munka, s bár e téren már vannak biztató kezdeményezések, sok még a pótolnivaló.

molnár jános beszámolója további részében felelevenítette a konferenciát előkészítő vitában jelentkezett helytelen szemléletet, amikor is az oktatást szembeállították egyesek a közművelődéssel. márpedig csak akkor lehet valóban forradalmi szellemű a közoktatás, ha számít a szocialista társadalom fejlett, tervszerű közművelődésére. csak akkor lehet valóban forradalmi, ha előkészíti a leendő felnőtteket a közművelődés szolgáltatásainak kulturális és rendszeres felhasználására.

/folyt kov/

-29-

12.08/n Kc 13²⁰

bb 27. / megkezdte.....5.folyt/ny

neki kell majd kialakítani a tennivalók konkrét programát és megvitatni az előterjesztésre váró anyagokat. az országos közművelődési tanács megalakítása nem csupán formai változást jelent. ezért a tanácsszervezet továbbfejlesztésének ismert elképzelései szerint a megyékben is mindenütt létrejönnek az ágazati művelődésügyi koordinációs bizottságok, amelyek a választott szervnek, a tanácsnak segíthetnek az ágazati felelősség és irányítás megvalósításában. az eddigi elképzelések szerint a koordinációs bizottságoknak nagyobb jogkörrel kell rendelkezniük, mint a most működő népművelési tanácsoknak.

/folyt. köv/.

bb 36. regionális vízmű épül a rábán

vid/kz/ny -cz

1970. május 14.

a rába völgyében, ikervár térségében, napi 20.000 köbméter vizet adó regionális vízmű épül a negyedik ötéves tervben szombathely ellátására - jelentették be a szombathelyi városi tanács végrehajtó bizottságának csütörtöki ülésén. ez a meglévő és az addig még feltárandó - kutakkal együtt teljesen kielégíti majd a 65.000 lakosu gyorsan iparosodó város igényeit. addig is, amíg a több mint százmillió forintos költséggel megépülő vízmű elkészül, átmeneti intézkedéseket tesznek a vízhiány elkerülésére. a megyeszékhelyhez közeli gyöngyösfaluban 3000 köbméteres víztermelő telepet alakítanak ki 23 millió forintos költséggel, az egyik peremkerületben pedig 2000 köbméter kapacitású vízmű épül. az utóbbit 1973-ban kapcsolják be a hálózatba. ötezer köbméteres víztorony és 800 - 1000 köbméteres tározó meder is épül az új lakó- és ipartelepekkel gyarapodó városban.

a 70 évvel ezelőtt épített csatorna-rendszert is felújítják, bővítik. a rekonstrukcióra 18 millió forintot költenek. 1973-74-ben mintegy 80 millió forintért új szennyvíztisztító-művet létesítenek.

/mt1/

-30-

13.00/ny

1330

bb 33. ülést tartott a magyar nők országos tanácsa

t 11/1/ny -cz

1970. május 14.

csütörtöki a parlament vadásztermében ülést tartott a magyar nők országos tanácsa. az ülés elnökségében jakab sándor, az országos központi bizottságának osztályvezetője, a kb tagja is helyet foglalt. s a tanácskozás munkájában a szot, a hazafias népfront, a kisz, a szövetség, a vöröskereszt, továbbá a nőmozgalom támogató más szervek képviselői is részt vettek. ortutay zoltánnak, a most titkárnak megnyitó szavai után erdei lászlóné, az országos nőtanács elnöke tartott beszámolót.

/ beszédét mai bb 1-es kiadásunkon közöltük, az embargót feloldjuk./

/folyt köv/

bb 34. termelőszövetkezeti zöldség-gyümölcs elárusítóhelyek nyitnak nyíregyházán

vid/kz/ny -cz

1970. május 14.

hogyan lehet növelni a termelőszövetkezetek részvételét nyíregyháza élelmiszeripari ellátásában? - erről tárgyalt csütörtöki, vállalati és szövetkezeti vezetőkkel kibővített együttes ülésén a nyíregyházi városi és járási tanács végrehajtó bizottsága. eddig a hetvenezer lakosu város ellátásában a környező termelőszövetkezetek közvetlen értékesítéssel csak mindössze öt-hat százalékos arányban vettek részt. a csütörtöki ülésen bejelentették, hogy a már működő tsz-közi társulás még az idén öt zöldség-gyümölcs pavilont nyit a városban, s jövőre is újabb öt-tíz bővíti az elárusítóhelyek számát. az ülésen résztvevő kereskedelmi és tsz-vezetők között több kooperációs megállapodás jött létre közös üzletkinyitása és élelmiszer feldolgozó egységek létrehozására. a tanácsok helyiségekkel, szükség esetén kölcsönökkel és telekjuttatással segítik a vállalkozásokat.

/mt1/

-31-

13.10/ny

14/1405

bb 40. időjárásjelentés

ny - hgy

1970. május 14.

a meteorológiai intézet jelenti, május 14-én csütörtökön 12 órakor:

tovább melegszik az idő.

miután a hideg levegő elárasztotta a balkán-félszigetet, tovább folytatja útját a szovjetunió európai területei felé. hatására rendkívül változékonnyá vált az időjárás. főként a fekete-tenger nyugati partján és a keleti-kárpátokban viharos szelek fujnak, sokfelé zápor, zivatar alakul ki. ugyanakkor az óceán felől az ibériai-félszigeten át megindult a meleg levegő áramlása nyugat-európába, amely fokozatosan eléri szárazföldünk középső részét is. előrehaladása során az érintett területeken kellemes, meleg időjárás alakul ki.

ahazánkban szerdán továbbra is változékonny volt az idő, a több órás napsütés ellenére is a hőmérséklet általában 17-23 fokig emelkedett. a délnyugati és északkeleti megyékben szórványos, záporok, zivatarok keletkeztek. a lehullott eső mennyisége nem volt számottevő, de csengerből 7, szigetvárról 11, tiszabecs-ről 12 mm-t jelentettek. csütörtökön hajnalban a nyugati határszéleken 5-10 másodpercig 8-13 fokig hűlt le a levegő. délelőtt kissé felhős volt az ég. a hőmérséklet 11 órakor 17-20 fok között változott.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 16.0 fok volt, 0.3 fokkal magasabb mint a sok évi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 19 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, alig változik.

várható időjárás péntek estig:

nappali felhőképződés, főként csütörtökön északkeleten egy-két helyen zápor, zivatar. mérsékelt északnyugati szél. a nappali felmelegedés egy-két fokkal tovább erősödik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 6-11, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 22-27 fok között.

a duna vizállása budapestnél 532 centiméter. /mt1/

-32-

13.30/ny

NA

bb 35. közlekedési balesetek

mm/ny zs -cz

1970. május 14.

a 2. kerületben, a bem rakpart és a margit-híd budai hídfőjénél farkas zoltán 24 éves gépkocsivezető egy 86-os autóbusszal nem adta meg az elsőbbséget és elütötte schambár jenkő, 81 éves nyugdíjas, budapesti lakost, aki sérüléseibe belehalt. az autóbusz vezetője ellen eljárást indítottak.

az 1. kerületben, az attila utca és az alagut utca kereszteződésénél raffai istván 25 éves gépkocsivezető járművel nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy motorkerékpárral. a baleset következtében birkás jános 35 éves műszerész, budapesti lakos, a motorkerékpár vezetője kórházba szállítás közben meghalt. raffai ellen megindult az eljárás. /mt1/

-.-

bb 37. a magyar dohányipar sajtótájékoztatója

t jf/gg/ny -cz

1970. május 14.

huszonegy milliárd cigarettát gyárt idén a magyar dohányipar, 23-félét hoznak belőle forgalomba és ebből 11-fajta füstszűrővel készül - mondotta balogh ferenc, a magyar dohányipar vezérigazgatója csütörtöki sajtótájékoztatóján.

ami a dohányosokat a legjobban érdekli: újfajta füstöltnivaló kerül az üzletekbe. a bnv-re hozzák ki a románc elnevezésű új, hosszú méretű füstszűrős cigarettát, amely olcsó áron, csomagonként 3.60 - ért kerül az üzletekbe. ezzel a készítménnyel a kosuth és a munkás - tehát az erősebb cigaretták ellen állított ki újabb vetélytársat az ipar. a románcot alumíniumfóliával bélelt és bontószalaggal ellátott csomagban hozzák forgalomba. újdonság lesz a novitas szivar, ebből 15-öt csomagolnak egy dobozba és 22.50 forintért árulják majd. kiváló minőségű, tengerentúli és hazai dohányok keverékéből gyártják és dohányfólia burkolattal látják el. izléses, korszerű, ugyancsak bontószalaggal ellátott csomagban árulják.

a vezérigazgató elmondotta azt is, hogy a füstszűrős cigaretták aránya tovább nő, idén eléri a 36 százalékot. az ipar arra törekszik, hogy a nikotin és a kátrány-tartalmat minél jobban visszaszorítsa, ezért külföldi mintára többfajta szűrőréteggel kísérleteznek.

/folyt köv/

-33-

13.35/ny

NA

bb 37. / a magyar dohányipar ... folyt/ny

nemsokár kihozzák - legkésőbb az év végéig - azt az újfajta, ugynevezett kettős filtert, amelynek gyártására három gépet máris beszerettek. ez a füstszűrő aktív szén, vagy másfajta, nagyon hatásos szűrőanyagot tartalmaz majd. az ipar a külföldön elterjedt acetát filter hazai meghonosításáról is tárgyal, szó van arról, hogy megvásárolják a gyártási licencet, vagy pedig a hazai kutatóintézetekkel közösen a külföldi, egyenértékű, nagyhatású alapanyagot kísérleteznek ki, magyarországon gyártott termékekből.

bankettnek nevezik majd el azt a pipadohányt, amely a minőség dolgában a legfinomabb angol készítményekkel vetekedik, sok pálcanyagot tartalmaz és a dohány minősége is minden igényt kielégít. a forgalomba hozatalát azonban egyelőre megakadályozza, hogy fémből készült, zsebben is hordható dobozban akarják árulni, ilyen méretű dobozt azonban nem gyárt az ipar és állítólag a gyártásra való berendezkedés túlságosan sokba kerülne és az ipar számára nem lenne kifizetődő. lehet, hogy ezt a dobozt külföldről kell majd behozni ahhoz, hogy az új pipadohány eljuthasson a fogyasztókhoz. /mt1/

..-

bb. 38. a szovjetunióba utazott a debreceni kodály kórus

vid/e kz cz

1970. május 14.

csütörtökön a szovjetunióba utazott a debreceni kodály kórus. a 64 tagú együttes résztvesz a moszkvai „dal ünnepe”, a szovjet fővárosban három alkalommal szerepelnek, majd jerevánban lépnek fel gulyás györgy érdemes művész, liszt díjas karnagy vezényletével. műsorukban bartók, kodály, bárdos kórusművei mellett orosz és szovjet zeneszerzők - novikov, borogyin, sosztakovics, szvesnyikov - alkotásai, továbbá modern magyar és külföldi zeneművek szerepelnek. a kórus május 23-án érkezik vissza debrecenbe. /mt1/

..-

bb. 39. jeli nap - megkoszorúzták a botanikus kert alapítójának sírját

vid/e kz cz

1970. május 14.

a vas megyei természetvédelmi napok keretében csütörtökön rendezték meg a nagyományos jeli napot. délelőtt a kám község határában lévő erdészeti botanikus kertben koszorúzási ünnepséget tartottak ambrózy-migazzi istván sírjánál. ezután dr. nagy lászló erdőmérnök, a botanikus kert vezetője mutatta be az ambrózy által alapított 150 holdas festői szépségű kertet a szakembereknek, s a nagyszámu látogatóknak.

a jeli napon - tavaszt köszöntő dalokkal, magyar népdalcsokrokkal - közreműködött a rumi kisz szervezet kamarakórusa is. /mt1/

13.38/e

- 34 -

NA 1435

bb. 41. tolna megyei internacionalisták szovjet kitüntetése

vid-kz/tné /e hgy

1970. május 14.

a nagy októberi szocialista forradalomban, valamint a szovjet hatalom kivívásában és megerősítésében való aktív részvételükért a szovjetunió legfelső tanácsa a lenin-centenárium alkalmából alapított „a harci érdemekért”, érdeméremmel tüntetett ki öt tolna megyei internacionalistát - csákány jános, csókés istván, fülöp józsefet, kasznár józsefet és somogyi istvánt. a kitüntetést csütörtökön szekszárdon a tolna megyei pártbizottság székházában f.j.tyitov, a szovjetunió budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete adta át. az ez alkalomból rendezett ünnepségen, amelyen megjelent szabópal antal, a tolna megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke is, a kitüntetettek nevében somogyi istván mondott köszönetet. /mt1/

..-

bb. 42. hetvenöt évvel ezelőtt gyulladt ki a fény az ország elsőként villamosított falujában

az ország elsőként villamosított falujában - a vas megyei ikervárott - 75 évvel ezelőtt gyulladt ki a villanyfény. ebben az esztendőben kezdte meg működését a faluban a rábára épített első magyar vízierőmű, amely még ma is 150 község egész évi villamosenergia szükségletének megfelelő mennyiségű áramot termel.

a korai villamosítás kiemelte a falut a többiek sorából: gyorsabban, kulturáltabban fejlődött. /mt1/

..-

bb 43. fiatal állami gazdasági dolgozók tanácskozása miskolcon

vid/kz/mné/ny hgy

1970. május 14.

a borsod és a heves megyei állami gazdaságokban dolgozó, mintegy 3.000 fiatal munkás 60 küldötte tanácskozott csütörtökön miskolcon az állami gazdaságok alkalmazásában lévő fiatalok helyzetéről, terveiről, gondjairól. a tanácskozás szerves része volt annak az egész országra kiterjedő megbeszélés-sorozatnak, melynek keretében az ifjúság különböző régeinek problémáit vitatják meg. ezuttal választották meg azt az öt küldöttet is, akik majd az országos tanácskozáson képviselik a két megye állami gazdaságainak fiatal dolgozóit.

/folyt köv/

-35-

14.00/ny

NA 1440

bb 43. / fiatal .....folyt/ny

a miskolci tanácskozás küldöttei javaslatot tettek arra, hogy ahol csak lehetséges vezessék be az állattenyésztésben a két műszakot, sürgették továbbá, hogy anyagi erejükhöz mérten az állami gazdaságok is járuljanak hozzá a fiatalok családjához építéséhez.

a tanácskozás alkalmával husz fiatalnak adták át a kiváló dolgozó jelvényt. /mti/

bb 44. iparosított építésmóddal kell meggyorsítani az egészségügyi beruházásokat - kétnapos konferencia a kórházépítés fejlesztéséről

t sb/gg/ny ie

ny

1970. május 14.

az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága, majd a szot elnöksége nemrégiben vizsgálta az egészségügyi beruházások helyzetét. az ott is felmerült problémák megvalósítását segíti az a kétnapos nemzetközi tanácskozás, amely csütörtökön kezdődött a hotel duna intercontinental kongresszusi termében. az építőipari tudományos egyesület rendezésében 15 európai ország 43 szakértőjével együtt a hazai egészségügyi és építésügyi ágazat mintegy 350 szakembere vitatja meg a kórházépítkezések fejlesztésének műszaki és gazdasági problémáit.

cserba László közgazdász, az egészségügyi minisztérium főosztályvezetője tartott csütörtökön vitaindító előadást az egészségügyi beruházások szakmai követelményeiről. elmondotta, hogy a korábbi néhány száz ágyas egészségügyi intézmények helyett most már nagy kombinátok, 800-1500 ágyas kórházak építését tervezik. e központi területi kórházak beruházásaira - amelyek a negyedik ötéves tervben kezdődnek és az ötödik ötéves tervidőszakban fejeződnek be - mintegy ötmilliárd forintot fordítanak. az új kórházak építésével egyidőben korszerűsíteni kell a meglévő régi kórházakat, ami szintén körülbelül ugyanolyan összeget igényel, mint az új építkezések. e rendkívül nagy feladat teljesítésénél nagyon fontos követelmény a gyors munka. az a cél, hogy a központi területi kórházak építése se tartson tovább, mint a jóval kisebb járási kórházaké. az új létesítményeknél egészségügyi tekintetben nem az a fontos, hogy az épület hagyományos vagy korszerű módon épült-e, de nyilvánvaló, hogy régi módszerrel az építőipar csak rendkívül hosszú idő után tudná teljesíteni ezt az egészségügyi programot.

/folyt köv/

-36-

14.15/ny

NA 1445

bb 44. / iparosított ...folyt/ny

a munkaerőhiány miatt ugyanis elengedhetetlen, hogy termelékeny módszerekkel, nagyüzemi, gyári jellegű építési móddal valósuljanak meg az egészségügyi nagyberuházások.

a tanácskozáson szathmáry lászló, az építésügyi és városfejlesztési minisztérium műszaki fejlesztési főosztályának vezetője elemezte azokat a módszereket, amelyekkel meggyorsítható a kórházak építése. hivatkozott arra, hogy a 300 ágyas tbc kórházak sorozatszerű építésével rendkívül nagy eredményeket ér el az építőipar. a központi területi egészségügyi bázisokat nem lehet teljesen tipizálni, de arra nagyon sok lehetőség nyílik, hogy egyes épületszerkezeteket, épületrészeket nagyüzemi módon, előregyártott szerkezetekből készítsenek. ezért tovább fejlesztik a sokféle célra hasznosítható univerzális épületszerkezetek gyártását, s megkezdik a legújabb, alagút-zsalus építésmód felhasználását az egészségügyi beruházásoknál. a házgyári elemekből és panelekből nem lehet ugyan kórházakat építeni, de az egészségügyi bázisokhoz szükséges nővérszállók, orvosi lakások, szociális otthonok és hasonló kiszolgáló egészségügyi létesítmények építésénél jól hasznosíthatók. az építésügyi ágazat most kezdi meg a könnyűszerkezetes építésmód országos elterjesztését. ez a módszer még a házgyári munkánál is termelékenyebb, gyorsabb, de viszonylag -15-25 százalékkal - költségesebb. az egészségügyi és az építésügyi szakembereknek szoros együttműködéssel kell kiválasztaniuk a sokféle lehetőség közül a központi célnak legjobban megfelelő műszaki megoldásokat. a beruházások megkönnyítése érdekében célszerű lenne kórházépítési kutatócsoport felállítását is, hogy még a tervezés időszakában, ne pedig az építés megkezdése után vegyék figyelembe a legújabb gyógyászati eljárásokat, mert a sok termódosítás megzavarja, nagyon meglassítja az építkezéseket.

a kétnapos konferencián összesen 26 hazai és külföldi előadó számol be a kórházépítés eddigi tapasztalatairól, a legújabb kutatási eredményekről és tervezési elképzelésekről.

/mti/
14.20/ny

-37-

NA 1445

bb 45. gyorsított engedélyezési eljárás - milyen feltételekkel vásárolhatók meg a bnv-n kiállított áruk ?

1 sz/tr/ny 1e hgy 1970. május 14.

a nemzetközi gazdasági kapcsolatok ápolását célzó, a műszaki haladás bemutatására szolgáló vásárok a kereskedelem fórumai is, különösen vonatkozik ez a nemzetközi vásárookra, amelyek megrendezését, lebonyolítását a nemzetközi vásárok szövetségének előírásai is szabályozzák. Ilyen megkötöttség, hogy a nemzetközi vásárokon kicsinybeni árusítást nem folytathatnak, a vállalatok közötti üzleti tárgyalásoknak viszont annál nagyobb teret engednek. A budapesti nemzetközi vásár szintén tagja a nemzetközi szövetségnek és fontos feladatának tekinti a távlati kereskedelmi kapcsolatok megalapozását, de alkalmat ad a helyszíni üzletkötésekre is. az elmúlt években a bnv-n kötött üzletek, az ott létrejött külkereskedelmi megállapodások összege általában elérte az évi magyar külkereskedelmi forgalom 8-10 százalékát.

a kiállítók többnyire a bemutatott áruk nagy sorozatainak szállítására kötnek megállapodásokat, de lehetőség van arra, hogy a kiállított gépeket, berendezéseket, járműveket is eladják; a kiállítóknak rendszerint az áruk jelentős részét nem kell visszacsomagolniuk és hazaszállítaniuk, mert azok a magyar felhasználóknál maradnak.

a külkereskedelmi minisztériumban elmondották, hogy amennyiben a hazai beruházó, beszerző vállalatok megfelelő anyagi fedezettel rendelkeznek, megvásárolhatják a számukra szükséges kiállítási tárgyakat, ehhez természetesen rendelkezniük kell a beszerzéseknél szokásos behozatali engedélyekkel is. a minisztérium engedélyezi osztálya gyorsított ügyintézését vezet be, így a vállalatok az engedélyeket lehetőleg még a vásár időtartama alatt megkapják. a kiállítók és az importőrök között már folytak előzetes tárgyalások, főként telex útján tudomást szereztek a külkereskedelmi és felhasználó vállalatok arról, hogy partnereik milyen gyártmánytipusokat hoznak és így részben már ismerik a kínálatot, fel tudnak készülni a vásárlásokra. a vásárra hozott személygépkocsik közül például a kisebb típusok az otp autósorsjegy nyereménytárgyai lesznek. /mti/

-38-

14. 38/ny

NA 1500

bb. 46. ellenőrzik az erzsébet-hidat

os/mm/e 1e hgy

1970. május 14.

az erzsébet-hidhoz csatlakozó modern ivü felüljáró alatt nagy csoport járókelő figyelte csütörtökön délelőtt, amint néhány ember különböző műszerek és gépek segítségével érdekes munkát végez.

a fővárosi tanács megbízásából az építőipari minőségvizsgáló intézet szakemberei gondoskodnak a budapesti hidak „orvosi” vizsgálatáról. a cél a megelőzés. az erzsébet-híd bizonyos terhelés, például áthaladó autóbusz hatására „hangot ad”, rezgő mozgást végez. ha az egymást követő mérések során a műszerek azonos frekvenciájú rezgéseket regisztrálnak, a hid állapota változatlan, megfelelő.

a látványos vizsgálat legérdekesebb műszerei: egy mechanikus rugósmérleghoz hasonló rezgésmérő és egy olyan bonyolult elektromos műszer, amely az egészségügyi vizsgálatoknál alkalmazott elektrokardiográfra emlékeztet.

a műszerek eddigi jelzése szerint a budapestiek nyugodtak lehetnek, a város egyik büszkesége, az erzsébet-híd „egészséges”. /mti/

bb. 49. magyar-lengyel baráti találkozó kehidán

vid/e fm hgy

1970. május 14.

a hazafias népfront zala megyei bizottsága magyar-lengyel baráti találkozót rendezett csütörtökön kehidán. ebből az alkalomból a megyébe látogatott dr. stanislaw a. sochacki, a budapesti lengyel kultúra igazgatója. zalaszentgróton husz istván, a járási tanács végrehajtó bizottságának elnöke tájékoztatta a lengyel kultúra igazgatóját a járás életéről, majd felkeresték a zalaszentgróti állami gazdaságot, ahol kovács lajos főnökönyvelő mutatta be a gazdaságot. a délutáni órákban kehidára utaztak, ahol az egykori deák-kuria területén működő mezőgazdasági szakmunkásképző iskolát keresték fel. a lengyel kultúra igazgatója találkozott az iskola nevelőivel és diákjaival, majd felvázolt az ezt követő magyar-lengyel barátsági gyűlésen. /mti/

- 39 -

14. 45/e

NA 1500

bb. 47. kertai györgy nevét vette fel a szegedi olajbányászok
kisz-szervezete

vid/e fm hgy

1970. május 14.

az országos kőolaj- és gázipari tröszt nagyalföldi ku-
tató és feltáró üzeme szegedi üzemegységének kisz-szervezete
a kiskundorozsmai mközpont művelődési házában csütörtökön délu-
tán tartott ünnepségen felvette kertai györgy akadémikus, a
nagy magyar geológus nevét, ez alkalomból avatták fel a
művelődési ház falán a kertai györgy emlékére elhelyezett már-
ványtáblát is. /mti/

...

bb. 48. elhunyt nodák jános

vid/e fm hgy

1970. május 14.

nodák jános, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa,
az mszmp makói járási bizottságának tagja, csanádpalota község
tanácsának vb elnöke 1970. május 14-én, hosszú szenvedés után,
életének 56. évében elhunyt, május 15-én, pénteken délután 3
órákor kísérik utolsó útjára a csanádpalotai temetőben.

/mti/

az mszmp makói járási bizottsága

...

bb. 50. komócsin zoltán látogatása vas megyében

vid/e fm hgy

1970. május 14.

csütörtökön vas megyébe látogatott komócsin zoltán, az
mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság tit-
kára. a vendéget szombathelyen, a megye pártbizottságon ko-
vács Antal, az mszmp vas megyei bizottságának első titkára, a
megyei párt végrehajtó bizottság tagjai, a megye állami, tár-
sadművelődési vezetői fogadták.

komócsin zoltán tájékoztatta a megye vezetőit az idősze-
rű bel- és külpolitikai kérdésekről, majd megtekintette a megye-
székhely új létesítményeit, ezt követően a szentgotthárdi se-
lyemgyárban tett látogatást. /mti/

...

- 40 -

NA 150

bb 54. péter jános fogadta aldo moro-t - megkezdődtek a ma-
gyar-olasz tárgyalások

t bd/ik szb zs

1970. május 14.

péter jános külügyminiszter csütörtökön délelőtti hivatalá-
ban fogadta aldo moro-t, az olasz köztársaság külügyminiszterét.

ezt követően megkezdődtek a két külügyminiszter tárgyalásai.

magyar részről a tárgyalásokon részt vett szilágyi béla kül-
ügyminiszterhelyettes, szál józsef, a magyar népköztársaság ró-
mai nagykövete, dr. péter imre, dr. pányász rezső, matusek tivadar,
a külügyminisztérium főosztályvezetője.

olasz részről a tárgyalásokon részt vett roberto ducchi nagy-
követ, a politikai főosztály vezetője, ludovico barattieri di san
pietro, az olasz köztársaság budapesti nagykövete, cesidio guazzaro-
ni követ, a gazdasági ügyek főigazgatóságának főigazgatóhelyettese,
luigi coltari követ, kabinetfőnök, giulio bilancioni tanácsos,
a gazdasági ügyek főigazgatóságának munkatársa, salvatore saraceno
tanácsos, a sajtóosztály vezetője, luigi vittorio ferraris tanácsos,
a politikai főosztály osztályvezetője és mario manca tanácsos.

***

a magyar táviratiroda tudósítójának értesítése szerint a
két külügyminiszter és a kíséretükben levő magasrangú magyar és
olasz kormánytisztviselők első tárgyalását - amely mintegy három
óra hosszú tartott - őszinte, szívélyes, nyílt légkör jellemezte.
mindkét külügyminiszter hangsúlyozta, hogy bár a magyar népköztár-
saság, illetve az olasz köztársaság más társadalmi rendszert vall
magáénak és más politikai, gazdasági és katonai szövetség tagja,
a két kormány nagyfontosságot tulajdonít az országok közötti kap-
csolatok alakulásának, aldo moro jelenlegi magyarországi látogatá-
sa lényegében annak a kedvező fejlődésnek jelentős állomása, amely
az utóbbi évek során a két ország viszonyában megmutatkozott.

a tárgyalásokon különösen az európai biztonsággal és az
európai biztonsági értekezlet összehívásával kapcsolatos kérdések-
re fordítottak nagy figyelmet. kölcsönösen informálták egymás kor-
mányaik elkészítéséről, s az e témában folytatott két- és több-
oldalú megbeszélésekről. kísértették nézeteiket a nemzetközi hely-
zet két olyan kérdéséről is, amelyek napjainkban még a korábbinál
is súlyosabb veszélyt jelentenek a világképre: a közel-keleti vál-
ságról és az indiai helyzetéről.

a tárgyalások során érintett egyes - a kétoldalú kapcsolatok
körében tartozó - kérdésekről a két küldöttség szakértői további
eszmecsereket folytatnak. /mti/

15.20/170

-41-

NA 160

51. előkészületek kooperációs tárgyalásokra - bnv-sajtótájékoztató az ndk nagykövetségén

t sz/j szb 1e

1970. május 14.

csütörtökön a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségén tájékoztatták a magyar sajtó képviselőit arról, hogyan vesz részt az ndk a budapesti nemzetközi vásáron. elmondották, hogy hét sportállalat 90 üzem termékeit sorakoztatja fel a rendezésre alkalmos 3300 négyzetméter területen, két pavilonban és a körülötte levő szabad térségen.

Ellátásnak különös jelentőséget ad, hogy a két ország kereskedelmi szakemberei most készítik el a hosszulejárati árucseré-forgalmi megállapodást, és a két kormány képviselőinek a közelmúltban folytatott megbeszélései értelmében a forgalom továbbnövelésére és az ipari-műszaki kooperációk bővítésére törekednek. a bnv kiállításának anyagát is úgy állították össze az ndk-beli vállalatok, hogy az tükrözze a kooperációs lehetőségeket. kiállítanak például egy műanyag fröccsöntőgépet, amelynek automatikáját magyar üzem készítette. a vásáron szerszámgépek és különböző elektromos berendezések gyártásában kialakítandó újabb kooperációkról tárgyalnak majd.

az ndk-pavilon sok érdekessége közé tartozik a működő műanyag fröccsöntőgép és az ugyancsak működő nyomdagép. a többszínnyomású rotációs géppel a helyszínen állítják elő a vásárlóknak új színes papírt. gazdagnak ígérkezik a járműkiállítás, elhozták a luxus kivitelű wartburgot, a jólismert trabant személygépkocsit, s tehergépkocsikat, kisebb szállító járműveket, különböző motorkerékpárokat is bemutatnak. külön pavilonban sorakoztatják fel az irdogépeket, köztük egy kis számítógépet ismertetnek meg a magyar érdeklődőkkel. /mti/

-. -

bb 58. Lenin-émlékülés egerben

vid-fm szb hgy

1970. május 14.

Lenin születésének századik évfordulója tiszteletére emlékülést rendezett csütörtökön egerben az mszmp heves megyei bizottságának oktatási igazgatósága és a tudományos ismeretterjesztő társulat megyei elnöksége. több tudományos előadás hangzott el, méltatták Lenin életét, munkásságát, valamint a leninizmus tanításának helyi tapasztalatait. - előadás hangzott el többek között „Lenin életműve a heves megyei sajtó tükrében”, címmel. /mti/

-. -

15. 30/szb

-42-

M-1670

bb. 52. elkészült a harmadik színesvételre alkalmas tv-készülék típus a videotonban

vid/kz/rj hgy

1970. május 14.

„a vadásztölténygyártól a videotonig”, címmel híradástechnikai ankét és kiállítás nyílt csütörtökön székesfehérváron. az ankét előadói rámutattak, hogy a ma már több mint 12 000 embert foglalkoztató videoton elődje - a vadásztölténygyár - alig egy-kétszáz emberrel kezdte meg a termelést, s kezdetben lópatkókat készített. a videotonban ma már csak a mérnökök száma meghaladja a 250-et. bejelentették az ankétan azt is a gyár vezetői, hogy elkészült a harmadik színesadások vételére alkalmas tv-készülék típus, kétszáz-háromszáz már az idén az üzletekben került belőle, jövőre pedig ennek a tízszerese. a rádió- és tv-készülék gyártás mellett bekapcsolódik a videoton az ipari számítástechnikai gépgyártásba is. memóriaegységeket készít majd. egy másik előadásban szerepelt az az érdekes adat, mely szerint a videoton eddig összesen több mint négy millió rádiót és televíziós készüléket adott piacra. ennek jórésztét külföldön vásárolták meg.

az ankéttal egyidejűleg megnyílt kiállításon a gyár legújabb készülékeit láthatják az érdeklődők. /mti/

-. -

bb. 57. néptáncos-képzés a balettintézetben

rj zs hgy

1970. május 14.

az állami balett intézet az 1970-71-es tanévben az állami táncegyüttesek részére néptáncos-képzést indít. felvételre jelentkezhetnek azok a leányok és fiúk, akik az 1969-70-es tanévben fejezték be az általános iskolát. azok is jelentkezhetnek, akiket más középiskolába már felvettek. a jelentkezők felvételi vizsgát tesznek, amelynek időpontjáról és követelményeiről az intézet a jelentkezőket írásban értesíti.

a tanulmányi idő négy év, mely alatt a növendékek az intézet keretében a szakképzéssel egyidejűleg gimnáziumi oktatásban is részesülnek; tanulmányaik befejeztével szakmai oklevelet és érettségi bizonyítványt nyernek. vidékiek részére diákotthoni elhelyezés nem biztosítható. a jelentkezést 1970. június 15-ig kell írásban eljuttatni az állami balett intézet címére: bp., vi. népköztársaság utja 25./mti/

-. -

15. 35 rj

- 43 -

M-1615

bb 53. 1400 fiatal fejezte be az oktatási évet komárom megyében

vid/fm bzs hgy 1970. május 14.

a kisz komárom megyei végrehajtó bizottsága csütörtökön többek között megvitatta a most zárult oktatási év tapasztalatait. a tavalyinál 850-nel többen, azaz 1400 fiatal - a kisz-tagság 73 százaléka - vett részt a különböző politikai oktatási formákon. elsősorban a szocialista brigádmozgalomban résztvevő dorogi, tatányai és oroszlányi ifjúságokkal emelkedett a rendszeresen tanulók száma. a korábbinál nagyobb számban tanultak a falusi fiatalok is.

különösen népszerű volt, - állapították meg a vb-ülésen - a „felszabadulási kör”, és a „politikai vitakör”. ezek tananyaga jobban igazodott a fiatalok igényeire, érdeklődésére. az eredményes oktatást segítették a klubfoglalkozások, a kerekasztal-konferenciák és az olyan játékos módszerek is, mint a szellemi totó és a különböző vetélkedők.

a vb-ülésen számbavették a kommunista műszakok és a jubileumi munkaverseny eredményeit is. a fiatalok meggyőzték elhatározták, hogy folytatják a jubileumi munkaversenyt, s ezekben a napokban teszik meg felajánlásaikat a párt tizedik kongresszusa tiszteletére. /mti/

bb 56. péntekre már megérkezhet a felmelegedés

1 tz/mm ie bzs hgy 1970. május 14.

csütörtökön kora délután végre biztató időjárás helyzetképet adott a központi meteorológiai intézet. eszerint azok a légtömegek, amelyek nálunk az elmúlt napok hűvös időjárását okozták, a hét második felére a balkán-félsziget, a fekete-tenger és ukrán térségét árasztották el. ott ez a fejlemény változókéony időjárást, sokfelé esőket eredményezett, a kárpát-medencébe viszont erősen szeles időt szállított.

az eltávozó hideg levegő helyére az óceán felől azibériai félszigeten át gyorsan nyomul előre a magasban áramló meleg levegő. hatására csütörtökön franciaországban már kora délelőtt 18-20 fokot mértek, és ha kisebb mértékben is, de megkezdődött a felmelegedés a német síkságon és az alpok térségében is. ha a helyzet addig nem módosul lényegesen, pénteken az enyhülés a kárpát-medencébe is elérkezik. így aztán, noha az éjszakai hőmérsékletben lényeges változás nem várható, a nappali felmelegedés már erősödni fog 2-3 fokkal, és minthogy a szél is gyengülőben van, csapadék pedig pénteken már aligha fenyeget, szubjektív időjárás érzéseink feltétlenül javulni fognak.

/folyt. köv./

15.45/bzs

- 44 -

NA 1615

bb 56. /péntekre már ... folyt./bzs

csütörtökön egyébként a meteorológusok elkészítették a hétfőig szóló távolabbi előrejelzést is. eszerint a legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 8-13, a legmagasabb nappali hőmérsékletek pedig 20-25 fok között, de inkább a 25 fok közelében alakulnak majd ki. 51 millimétert meghaladó csapadék az ország területének 40 százalékán várható, főleg az időszak végén. /mti/

bb. 55. évente 21,5 millió tonnával nő a szovjet kőolajkitermelés - folytatódott a szovjet műszaki tudományos napok előadásorozata

1/tz/rj ie hgy

1970. május 14.

csütörtökön folytatódott szovjet műszaki tudományos napok előadásorozata a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének székházában. öt előadás a szovjet gépipar eredményeit ismertette, két szovjet szakember pedig az automatizálás legújabb eredményeit vázolta. kétrészes kutatófilm illusztrálta a korszerű technika egyik legújabb eredményét, a térbeli képalkotására képes különleges fényképezést, az úgynevezett holográfiát.

a.a. dzsavagyan, az össz-szövetségi kőolajipari minisztérium osztályvezetője a szovjet kőolajipar fejlődéséről adott képet. elmondta, hogy a szovjet olajtermelés az utóbbi időben évente átlagosan 19 millió tonnával növekedett és az idén már 350 millió tonna kőolajat hoznak felszínre. az előzetes számítások szerint öt év múlva a termelés 25, 1980-ban pedig körülbelül 70 százalékkal lesz nagyobb a mostaninál. ez más szóval azt jelenti, hogy a kitermelés növekedése most már évenként

21,5 millió tonna körül jár, s előreláthatólag a következő évtizedben még tovább fokozódik.

a geológusok megállapították, hogy a szovjetunióban az olaj- és gáz-tartalmozó területek több mint 11 millió négyzetkilométeren helyezkednek el, ami több a szovjetunió teljes területének a felénél. a jó kihasználással biztató kelet-szibériai területeket még alig tanulmányozták, de ott is és jakutföldön is hatalmas gáz- és olajtartalékokat fedeztek fel. mostanában évente száz új gáz- és olajmezőre bukkannak a kutatók.

/folyt. köv./

15.45 rj

- 45 -

NA 1615

bb. 55. / évente 21.5 millió .... 1. folyt./rj

erőteljesen fejlesztik az olajkitermelés technológiáját is. évek óta nagy eredménnyel alkalmazzák a másodlagos kitermelési módszereket. például csupán tavaly az olajtároló-rétegekbe 512 millió köbméter vizet sajtoltak be, hogy ellensúlyozzák a nyomás csökkenését több mint 235 millió tonna olajat, vagyis a teljes termelés 72 százalékát vizelárasztásos módszerrel hozták felszínre. ugyancsak tavaly végezték teljes sikerrel az első kísérletet a felület-aktív anyagok vizes oldatának besajtolásával, az ozek-szuati mezőben pedig az elmúlt időszakban körülbelül száz millió köbméter gáz beszívattyúzása révén hozzávetőleg 200 millió tonnával növelték a kitermelést. megszervezték azoknak a nagyteljesítményű mélyszívattyú-berendezéseknek a gyártását, amelyek lehetővé teszik a nagyobb mélységben rejtőző olajkészletek kitermelését is. /mti/

--

bb. 64. elbucsúztatták kemény lászló érdemes művészt

t/rj zs hgy

1970. május 14.

rokonok, pályatársak, barátok mély részvétellel búcsúztatták csütörtökön a farkasréti temetőben a 71 éves korában elhunyt kemény lászló érdemes művészt, a nemzeti színház elhunyt tagját.

a koszorúkkal, virágokkal övezett ravatalnál ungvári lászló, a nemzeti színház kossuth-díjas érdemes művésze a színház igazgatósága és társulata, valamint a művelődésügyi minisztérium nevében mondott búcsúbeszédet. mint mondta kemény lászló halálával egy általánosan elismert, közszeretettel álló nagy művészt veszítettünk el, aki csaknem fél évszázados művészpályája során megérdemelt sikerrel szolgálta a magyar színháztudományt. /mti/

- 46 -

NA 16²⁰

bb 59. nyolc fejér megyei internacionalistát tüntetett ki a szovjetunió legfelső tanácsa

vid/fm kcs hgy

1970. május 14.

csütörtökön székesfehérvárott nyolc olyan fejér megyei veteránt tüntetett ki a szovjetunió legfelső tanácsa által adományozott „harci érdemekért”, „éremmel”, akik a nagy októberi szocialista forradalom és a polgárháború idején a szovjet hatalomért harcoltak. a kitüntetéseket a.m. szorokin, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa adta át. az ünnepségen jelen volt dr. tapolczai jeno, a fejér megyei tanács vb. elnöke, a kitüntetetteket kersák ferenc, a fejér megyei pártbizottság titkára köszöntötte. /mti/

--

bb 60. nemzetközi orvoskonferencia parádfürdőn

vid/-fm kcs hgy

1970. május 14.

nemzetközi orvoskonferencia kezdődött csütörtökön parádfürdőn a magyar gastroenterológiai társaság rendezésében.

a konferencián több mint kétszáz - közöttük harmincan külföldiek - vesznek részt: belgyógyászok, gyógyszerkutatók, valamint a kísérleti intézmények, klinikák szakemberei. dr. varró vince, a gastroenterológiai társaság elnöke mondott megnyitó beszédet. utalt arra, hogy a háromnapos konferencián főleg a gyomor- és máj-megbetegedések okait kutatják, és a korszerű gyógymódokat ismertetik. hangsúlyozta, hogy a hagyományos vizsgálati módszerek mellett a műszeres vizsgálatok eredményei is előtérbe kerültek.

dr. varga béla, a parádfürdői állami gyógyintézet igazgatója a vendéglátók nevében köszöntötte a konferencia résztvevőit. amint mondotta: parádfürdőn évszázados hagyományai vannak a nemzetközi belgyógyász konferenciának. az első tudományos tanácskozást több mint száz évvel ezelőtt, 1868-ban tartotta itt a magyar természetbarátok és orvosok társasága a természetes gyógyvizek hasznosításáról. a felszabadulás után rendszeressé vált és mind nagyobb hazai és nemzetközi érdeklődést vált ki az évenként sorra kerülő parádfürdői orvostalálkozó.

a háromnapos konferencián több mint ötven előadás és korreferátum hangzik el kiváló hazai és külföldi orvosok, szakértők, tudósok tolmácsolásában. a főtéma: „a helyi keringés szerepe emésztőszervi megbetegedésekben.„

a konferencia színhelyén kiállítást nyitottak, ahol az ndk-ban gyártott, olyan műszereket mutatnak be, amelyeket az emésztőszervi megbetegedések vizsgálatánál alkalmaznak. /mti/

16.05/kcs

-47-

NA 16²⁰

bb 62. közép-európa szívgyógyászati rehabilitációs központjává fejlesztik balatonfüredet

vid-fm bzs hgy

1970. május 14.

Balatonfüreden csütörtökön megkezdődött a hagyományos orvoskongresszus, amelyet az idén közösen hívott össze a magyar kardiológusok társasága és magyar sebész társaság kardiovaszkuláris szakosztálya. Több mint 200 hazai és külföldi szívgyógyász és sebész jelenlétében dr. Debrőczy Tibor, a balatonfüredi szívkórház igazgatója és dr. Gábor György, a magyar kardiológusok társaságának elnöke nyitotta meg a tudományos ülészeket, amelyen neves külföldi szaktekintélyek részvételével csaknem száz tudományos előadás hangzik el.

A kongresszus munkájáról, a szívgyógyászat időszerű kérdéseiről dr. Gábor György professzor, a magyar kardiológusok társaságának elnöke nyilatkozott az MTI munkatársának:

- az idei háromnapos kongresszusunkon két szekcióban a kardiovaszkuláris sebészet tapasztalatait, a szívizom-megbetegedések gyógyításának lehetőségeit és a szívbetegek rehabilitációjának további szakteendőit vitatjuk meg, - mondotta a professzor. - a szívbíllentyű-

átültetés témaköre nem először szerepel a balatonfüredi tudományos ülések napirendjén. A korábbi években megvitattuk azokat a tapasztalatokat, amelyeket állati eredetű billentyűknek emberi szívbe ültetésével kapcsolatban szereztünk. Ujabb biztató kísérleteket folytattunk, és az idegen anyag mellőzésével igyekszünk ezeket a műtéteket végrehajtani.

- a másik rendkívül fontos témakörben a szívizom megbetegedések okait vizsgáljuk. Ujabb gyakran tapasztalunk olyan szívizombántalmakat, amelyeknek a diagnosztikája és a terápiája jelenleg még gondokat okoz. Kutatásainkat, szakmai tapasztalatainkat ez alkalommal igyekszünk egyeztetni, hogy e téren is előbbre tudjunk lépni.

- Örvedetes eredményeket értünk el - elsősorban balatonfüreden - a szívbetegek rehabilitációjában. Módszereinkre, eredményeinkre külföldön is felfigyeltek; ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy az egészségügyi világszervezet programjába iktatta a magyarországi módszerek tanulmányozását és a nemzetközi együttműködésben való részvételünk további kiterjesztését. Rehabilitációs munkánkat tavaly genfben, az idén pedig koppenhágában tárgyalták és az egészségügyi világszervezet úgy véli, hogy Balatonfüred közép-európa szívgyógyászati rehabilitációs központjává válhat. E törekvés megvalósítása céljából az idén külföldi szakemberek érkeznek hazánkba, s elsősorban a balatonfüredi szívkórház rehabilitációs módszereit tanulmányozzák. Az egészségügyi világszervezet ezenkívül két magyar szakembernek kínál kéthónapos ösztöndíjat a külföldi rehabilitációs központok munkájának megismerésére. Ennek a programnak a megvalósítása újabb jelentős lépés lesz korunk legelterjedtebb egészségügyi problémájának megoldására, a szívbetegek rehabilitációjának nemzetközi megvalósítására. - fejezte be nyilatkozatát dr. Gábor György professzor. /mti/

16.05/bzs

- 48 -

bb. 61. növekedett a kereslet - a gazdasági szabályozók módosítását sürgeti a szénbányászat

vid/rj kz hgy

1970. május 14.

Hogyan hatnak a széntermelésre a gazdasági szabályozók? - megfelelően segítik-e a bányák korszerűsítését, fejlesztését? - ezt a kérdést vitatták csütörtökön veszprémben a tatabányai, a dorogi, az oroszlányi, a közép-dunántúli és várpalotai szénbányák képviselői, valamint a nehézipari minisztérium és az egyesült magyar szénbányák vezető szakemberei. Megállapították többek között, - hogy az 1968-tól érvényben lévő gazdasági intézkedések hatására 4,4 százalékkal nőtt a termelékenység, javult a termelési eszközök kihasználása. Erre mutat, hogy az eszközarányos nyereség 50 százalékkal emelkedett. Lényegét tekintve a szabályozók megfelelően felelnek eredeti céljuknak. Ezeket a gazdasági szabályozókat azonban a széntermelés gyorsabb ütemű visszafejlesztéséért szem előtt tartva dolgozták ki. Ezzel szemben az igények az elmúlt időszakban a tervekhez képest növekedtek és ez a növekedés több éven át tartósnak ígérkezik. A megváltozott helyzet, a meglévő szénvagyon intenzívebb igénybevételét teszi szükségessé. Előtérbe kerül a gazdaságosság kérdése is, amely csak korszerű bányaműveléssel, gépesítéssel oldható meg. Ehhez azonban szükség van a gazdasági szabályozók módosítására. Saját erőből - az amortizációból és a nyereségből származó fejlesztési alapból - a bányák nem tudják biztosítani a szükségletnek megfelelő fejlesztést. Az egyesült magyar szénbányák felmérése szerint az átmenetileg növekvő szénkereslet kielégítéséhez szükséges beruházási összegből - a IV. ötéves terv időszakára vetítve - másfél milliárd forint hiányzik. Ennek pótlására tettek különböző javaslatokat a résztvevő bányák vezetői, szakemberei. Elsődlegesen azt javasolták, hogy célszerű lenne az amortizációs alap nagyobb mérvű, lehetőleg teljes visszatartása. Jelenleg ugyanis ennek csak a 60 százaléka marad a szénbányászatban. Elmondották még, hogy amennyiben tovább növekszik a szénigény elkerülhetetlen újabb székmezők feltárása, bekapcsolása. A termelésbe, az ezzel összefüggő költségeket sem képesek a vállalatok önmaguk finanszírozni. Segítséget jelentene ha a fejlesztési alap adókulcsát csökkentenék. Szóba került a hitel kérdése és a gépek árának emelkedésével összefüggő problémák. Az utóbbival kapcsolatban kifogásolták, hogy az utóbbi két évben ötven százalékkal emelkedett a bányagépek ára. A résztvevő szakemberek végül „zöld utat kértek”, a bányagépek importjára, amellyel jelentősen meggyorsíthatnák a fejlesztést. /mti/

16.30 rj

- 49 -

MF 16¹⁵

MF 16⁴⁰

bb. 63. drágák-e a tanulmányi kirándulások a fejer megyei iskolákban? - a neb vizsgálata

vid/rj fm hgy

1970. május 14.

negyvenegy általános és tizenöt középiskolában vizsgálta meg a fejer megyei népi ellenőrzési bizottság azt, hogy az iskolai kirándulások, a bankettek, rendezvények - tehát a tanulók iskolán kívüli közös programjai - nem terhelik-e meg túlságosan a szülők pénztárcáját, s minden esetben oktatási, nevelési célokat szolgálnak-e?

a vizsgálatra azért került sor, mert egyes fejer megyei iskolákban gyakori a panasz, hogy túl sokba kerülnek az iskolai kirándulások, drága az érettségi bankett, s szinte kötelezővé tették a különféle sorsjegyek, egyes újságok, folyóiratok megvásárlását, a balesetbiztosítások megkötését. ezek különösen a többgyermekes családoknál indokolatlanul megnövelik az iskoláztatás költségeit, soktatási szempontból sem mindig célszerűek. amint a neb megállapította, szinte minden iskolában drágák a tanulmányi kirándulások. az általános iskolásokat - ahelyett, hogy egynapos megyén belüli kirándulásokon ismertetnék meg velük szülőföldjük szépségeit - három-négynapos országjáró turákra viszik. a kirándulások többsége nélkülözi az egymásra építettséget, fokozatosságot. ezek a kirándulások nem mindig szolgálják az oktatási célokat, a közösségi életre nevelést, mert éppen a magas költségek miatt jónéhány tanuló nem tud azokon résztvenni.

a neb javasolja: gondosabban állítsák össze a kirándulások terveit, több közeli turát is szervezzenek, főként az általános iskolások részére.

gyakori az a panasz is, hogy kötelező a takarékbélyeggyűjtés, a sorsjegy-vásárlás, az előfizetés egyes újságokra, folyóiratokra. ezeknek lebonyolításával a pedagógusokat bizzák meg. a neb megállapítása szerint ezek az „ügynöki”, munkák terhesek a pedagógusok számára, s célszerűbb lenne, ha ezekkel a feladatokkal az utörő- vagy kisz-szervezet foglalkoznék.

végül a neb javasolta, hogy az egyes szervek adjanak több segítséget az üzemplátogatások megszervezéséhez. ezek ugyanis nagyon nehézkesen, bonyolultan szervezhetők meg. /mti/

--

16.45 rj

- 50 -

NA 1700

bb. 65. külfelelői atomtudósok debrecenben

t/rj kz hgy

1970. május 14.

a dubnai egyesített atommag kutató intézet alacsony energiájú tanácsának magfizikai bizottsága hazánkban tartja xli. ülését. az egyhetes tudományos tanácskozás programja keretében csütörtökön debrecenben tettek látogatást a dubnai egyesített atommag kutató intézet munkájában résztvevő tagállamok képviselői, tudósai, köztük g.n. florov lenin díjas szovjet akadémikus, a dubnai intézet magreakciók laboratóriumának igazgatója. a bizottság külföldi és hazai tagjai a magyar tudományos akadémia atommag kutató intézetének munkáját tanulmányozták. a vendégeket dr. szalay sándor kossuth díjas akadémikus, az intézet igazgatója fogadta és tájékoztatta, majd bemutatta nekik az intézet laboratóriumait. ezt követően az atomtudósok látogatást tettek a debreceni atomgyor-sító építkezésénél, a kossuth Lajos tudományegyetem kísérleti fizikai tanszékén, majd az esti órákban visszautaztak budapestre. /mti/

--

bb. 66. a magyar szolidaritási bizottság állásfoglalásai - június 4-10: arab szolidaritási hét hazánkban

t/t/rj zs hgy

1970. május 14.

a magyar szolidaritási bizottság csütörtöki ülésén - amelyen harmati sándor vezette a tanácskozást - jóváhagyta az elnökség személyi összetételét. a bizottság elnöke harmati sándor, alelnökök: kiss károly, a szot alelnöke, szücs pál, a kisz kb osztályvezetője, mátyás lászló, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, sebestyén nándorné, az országos béketanács titkára, rostás istván, a magyar vöröskereszt főtitkára, mekoldi mihályné, a magyar nők országos tanácsának alelnöke, dr molnár frigyos, az országos szövetkezeti tanács alelnöke.

az ülés résztvevői - miután meghallgatták a szolidaritási bizottság tevékenységéről szóló tájékoztatót - létrehozták a közel-keleti problémákkal foglalkozó munkabizottságot, amelynek vezetője kárász győző lett. megalakult a fekete-afrikai bizottság is, dr. kemenes egon vezetésével.

az ülésen több fontos állásfoglalást fogadtak el.

samdech norodom szihanuknak, a kambodzsai nemzeti egységfront kormány elnökének küldött táviratában a magyar szolidaritási bizottság örömmel üdvözli a kambodzsai nemzeti egységfront kormányának megalakítását. „azok az intézkedések - hangzik a távirat - amelyeket a kambodzsai nemzeti egységfront-együttműködve az indokinaival népekkel - kambodzsai felszabadításáért tesz, máris hatalmas győzelmekhez vezettek. népünk érzéseit kifejezve erőlyesen elítéli a magyar szolidaritási bizottság az egyesült államok kambodzsai elleni agresszióját. támogatja vietnam, laosz és kambodzsai népeknek, a kambodzsai nemzeti egységfrontnak a független, szabad és semleges kambodzsai megteremtésére irányuló erőfeszítéseit. /folyt.köv./

16.50 rj

- 51 -

NA 1710

bb. 63. drágák-e a tanulmányi kirándulások a fejer megyei iskolákban? - a neb vizsgálata

vid/rj fm hgy

1970. május 14.

negyvenegy általános és tizenöt középiskolában vizsgálta meg a fejer megyei népi ellenőrzési bizottság azt, hogy az iskolai kirándulások, a bankettek, rendezvények - tehát a tanulók iskolán kívüli közös programjai - nem terhelik-e meg túlságosan a szülők pénztárcáját, s minden esetben oktatási, nevelési célokat szolgálnak-e?

a vizsgálatra azért került sor, mert egyes fejer megyei iskolákban gyakori a panasz, hogy túl sokba kerülnek az iskolai kirándulások, drága az érettségi bankett, s szinte kötelezővé tették a különféle sorsjegyek, egyes újságok, folyóiratok megvásárlását, a balesetbiztosítások megkötését, ezek különösen a többgyermekes családoknál indokolatlanul megnövelik az iskoláztatás költségeit, soktatási szempontból sem mindig célszerűek, amint a neb megállapította, szinte minden iskolában drágák a tanulmányi kirándulások, az általános iskolásokat - ahelyett, hogy egynapos megyén belüli kirándulásokon ismertetnék meg velük szülőföldjük szépségeit - három-négynapos országjáró turákra viszik, a kirándulások többsége nélkülözi az egymásra építettséget, fokozatosságot, ezek a kirándulások nem mindig szolgálják az oktatási célokat, a közösségi életre nevelést, mert éppen a magas költségek miatt jónéhány tanuló nem tud azokon résztvenni.

a neb javasolja: gondosabban állítsák össze a kirándulások terveit, több közeli turát is szervezzenek, főként az általános iskolások részére.

gyakori az a panasz is, hogy kötelező a takarékbélyeggyűjtés, a sorsjegy-vásárlás, az előfizetés egyes újságokra, folyóiratokra, ezeknek lebonyolításával a pedagógusokat bizzák meg, a neb megállapítása szerint ezek az „ügyöngi”, munkák terhesek a pedagógusok számára, s célszerűbb lenne, ha ezekkel a feladatokkal az uttörő- vagy kisz-szervezet foglalkoznék.

végül a neb javasolta, hogy az egyes szervek adjanak több segítséget az üzemlátogatások megszervezéséhez, ezek ugyanis nagyon nehézkesen, bonyolultan szervezhetők meg. /mt1/

-. -

16.45 rj

- 50 -

NA 1700

bb. 65. külföldi atomtudósok debrecenben

vid/rj ks hgy

1970. május 14.

a dubnai egyesített atommag kutató intézet alacsony energiájú tanácsának magfizikai bizottsága hazánkban tartja xii. ülését, az egyhetes tudományos tanácskozás programja keretében csütörtökön debrecenben tettek látogatást a dubnai egyesített atommag kutató intézet munkájában résztvevő tagállamok képviselői, tudósai, köztük g.n. florov lenin díjas szovjet akadémikus, a dubnai intézet magreakciók laboratóriumának igazgatója, a bizottság külföldi és hazai tagjai a magyar tudományos akadémia atommag kutató intézetének munkáját tanulmányozták, a vendégeket dr. szalay sándor kossuth díjas akadémikus, az intézet igazgatója fogadta és tájékoztatta, majd bemutatta nekik az intézet laboratóriumait, ezt követően az atomtudósok látogatást tettek a debreceni atomgyorsító építkezésénél, a kossuth lajos tudományegyetem kísérleti fizikai tanszékén, majd az esti órákban visszautaztak budapestre. /mt1/

-. -

bb. 66. a magyar szolidaritási bizottság állásfoglalásai - június 4-10: arab szolidaritási hét hazánkban

t/tf/rj zs hgy

1970. május 14.

a magyar szolidaritási bizottság csütörtöki ülésén - amelyen harmati sándor vezette a tanácskozást - jóváhagyta az elnökség személyi összetételét, a bizottság elnöke harmati sándor, alelnökök: kiss károly, a szot alelnöke, szűcs pál, a kisz kb osztályvezetője, mátyás lászló, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, sebestyén nándorné, az országos béketanács titkára, rostás istván, a magyar vöröskereszt főtitkára, maikoldi minálné, a magyar nők országos tanácsának alelnöke, dr molnár frigyos, az országos szövetkezeti tanács alelnöke.

az ülés résztvevői - miután meghallgatták a szolidaritási bizottság tevékenységéről szóló tájékoztatót - létrehozták a közel-keleti problémákkal foglalkozó munkabizottságot, amelynek vezetője kárász győző lett, megalakult a fekete-afrikai bizottság is, dr. kemenes egon vezetésével.

az ülésen több fontos állásfoglalást fogadtak el.

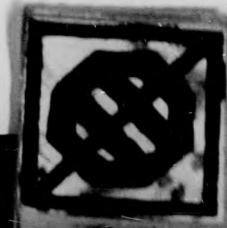
samdech norodom szihanuknak, a kambodzsai nemzeti egységfront kormánya elnökének küldött táviratában a magyar szolidaritási bizottság örömmel üdvözli a kambodzsai nemzeti egységfront kormányának megalakítását, „azok az intézkedések - hangzik a távirat - amelyeket a kambodzsai nemzeti egységfront-egüttműködve az indokinaival népekkel - kambodzsai felszabadításáért tesz, máris hatalmas győzelmekhez vezetett, népünk érzéseit kifejezve erőlyesen elítéli a magyar szolidaritási bizottság az egyesült államok kambodzsai elleni agresszióját, támogatja vietnam, laosz és kambodzsai népeinek, a kambodzsai nemzeti egységfrontnak a független, szabad és semleges kambodzsai megteremtésére irányuló erőfeszítéseit.

/polyt.köv./

16.50 rj

- 51 -

NA 1710

bb. 66. magyar szolidaritási... 1. folyt./rj

A világ haladó közvéleményéhez csatlakozva követeli az agresszió
személyi és feltételi nélküli beszüntetését, az agresszorok eltá-
volítását egész Indokína területéről. Meggyőződésünk, hogy az
indokínai népek szoros összefogásával kiűzik dél-vietnam, Laosz
és kambodzsa területéről az agresszorokat, és az indokínai né-
pek ügye győzedelmeskedni fog,,.

felháborodásának adott hangot a magyar szolidaritási bizott-
ság a görög katonai junta újabb cselekedetei kapcsán, amiatt,
hogy letartóztatta nikosz kaludisz, zinnon rozovilisz és
jannisiz jannarisz kommunista vezetőket, akiknek élete veszélyben fo-
rog. „a magyar szolidaritási bizottság csatlakozik más demokratikus
és haladó szervezetekhez és tiltakozik a reakciós görög rezsim újabb
jogsértő tette ellen, követeli a három kommunista vezető azonnali
szabadonbocsátását - szögezi le az állásfoglalás.

elítélte a magyar szolidaritási bizottság izraeli új
provokációs lépését a közel-keleti helyzet kifelezésére, csapatai-
nak behatolását a szomszédos Libanon területére. mint a bizottság
megállapította ezzel folytatódik az a béke-ellenes politika, ame-
lyet az agresszió fenntartása, sőt kiterjesztése jellemez.
mindebben tevékeny részt vállalt az egyesült államok is, amely
délkelet-ázsia kalandjával párhuzamosan veszélyes terveket ko-
vácsoi a közel-keleti térségben is.

e bonyolult és kritikus időszakban szükség van - jobban mint
bármikor - a békeszerető erők összefogására és hatékony fellépésé-
re. a magyar szolidaritási bizottság ettől a felelősségtől áthat-
va helyesli és támogatja a nemzetközi kezdeményezést, hogy június
első hete az arab népek antiimperialista harca iránti
szolidaritás, a cselekvő együttérzés hete legyen. javasolja, hogy
ennek megfelelően június 4-10 között hazánkban is kerüljön sor az
arab népek melletti szolidaritás hetére. /mti/

..

bb. 71. csáki istván köszöntése

tr/rj zs la

1970. május 14.

csáki istvánt az mszmp központi bizottságának tagját, a szolnok
megyei pártbizottság első titkárát 50. születésnapján az mszmp
központi bizottsága nevében csütörtökön köszöntötte biszku béla, az
mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára
és átadta a központi bizottság ajándékát. /mti/

n

..

16.55 rj

- 52 -

NA 17 15

bb. 67. komárom megyei internacionalisták kitüntetése

vid-fm zsz la

1970. május 14.

csütörtökön tatabányán, az mszmp komárom megyei bizottságán
rendezett ünnepségen a.m. szorokin, a szovjetunió budapesti nagy-
követségének tanácsosa hét komárom megyei veteránnak nyújtotta át
a „harci érdemekért, érdeméremet. a szovjetunió legfelső tanácsá-
nak elnöksége a magyar internacionalistákat a nagy októberi szocia-
lista forradalomban, a polgárháboruban, a szovjet hatalom megterem-
tésében való részvételükért tüntette ki. az ünnepségen jelen volt
tolmácsi ferenc, a komárom megyei pártbizottság titkára és kroszner
lászló, a megyei tanács vb. elnöke is. /mti/

..

bb 72. elutazott hazánkból a bolgár pártmunkás-küldöttség

mm zs bh la

1970. május 14.

befejezte magyarországi látogatását a bolgár pártmunkás
küldöttség, amely - az mszmp központi bizottsága meghívásá-
ra - nikolaj tonevnek, a bkp kb póttagjának, a kb agitációs
és propaganda osztálya helyettes vezetőjének vezetésével
tartózkodott hazánkban, a küldöttséget fogadta pullai árpád,
az mszmp központi bizottságának titkára, a küldöttség csütör-
tökön elutazott budapestről. bucsuztatására a ferihegyi repü-
lőtéren megjelent dr. mona gyula, az mszmp kb osztályvezető-
helyettese. jelen volt ljubomir markov, a bolgár népköztársá-
ság budapesti nagykövetségének sajtóattaséja. /mti/

..

bb 76. ünnepség sátoraljaujhelyen csehszlovákia fel-
szabadulásának 25. évfordulója alkalmából

vid fm bh la

1970. május 14.

csütörtökön sátoraljaujhelyen a hazafias népfront megyei
bizottsága és a városi tanács rendezésében ünnepi gyűlést
tartottak csehszlovákia felszabadulásának 25. évfordulója
tiszteletére. a gyűlésen jelen volt és felszólalt frantisek
dvorsky, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti
nagykövete. a gyűlést dr. németh pál, a sátoraljaujhelyi járási
pártbizottság első titkára nyitotta meg, majd vaskó mihály,
a megyei pártbizottság titkára mondott ünnepi beszédet. /mti/

..-á

- 53 -

17.00 bh

NA 17 30

62. hatvanhat növény- és állatfajta minősítéséről, név-
változtatásáról és a korszerűtlen fajták törléséről döntött az

17/10/ezb 1a

1970. május 14.

az országos mezőgazdasági fajtamínősítő tanács csütörtöki ülésén - amelyen dr. Gergely István mezőgazdasági és élelmiszer-ügyi miniszterhelyetteselnök volt, - a nagyüzemi termesztésre alkalmas fajták minősítése mellett az új szabadalmi törvénynek megfelelően több fajtát törölték a hivatalos listáról.

a tanács elé 76 növény- és állatfajtát terjesztettek minősítésre, törlésre, névváltoztatásra, stb. a növényfajták közül több nagyüzemileg termesztendő kukoricáról mondtak véleményt. az egyik ilyen a tó 1431-es hibridkukorica, amely középkorai érésű és a legjelentősebb növénybetegségekkel szemben ellenálló. egy másik, beltényesztésű, 540-es számozott hibrid előzetesen elismert fajta lett, mert kitűnő termőképességű és igen alkalmas öntözéses művelésre. szeptember utolsó harmadában, illetve a hónap végén és október elején érik be a martonvásári kutatók 530-as és 570-es hibridje, ezek ezuttal államilag elismert - minősítést érdemeltek ki. előzetesen elismerték a k 46-os cukorrépát, emellett dohányt, rizst, lent, étkezési szárzabot, lucernát, hagymát és gyümölcsöket is megfelelőnek találták a nagyüzemi termesztésre. új alma, málna, őszibarack és csomagoszőlő gazdagítja a választékot.

az új szabadalmi törvénynek megfelelően azokat a gyümölcsfajtákat, amelyeket nem lehet pontosan és biztonságosan megkülönböztetni az alapfajtától, törlik a minősített fajták listájáról. ezzel védik meg azokat, amelyeknek tulajdonságai pontosan meghatározhatók. így, esett ki, a fajtajegyzékből például az egeri korai cseresznye és a nagyszombati kajszibarack. a tanács névmódosításról is döntött, mert az új szabadalmi törvény alapján a szerzői jogvédelem a jövőben a növényfajtákra is kiterjeszhető; ennek pedig alapfeltétele, hogy a nemzetközi előírásoknak megfelelően a fajta ne viseljen máséval azonos nevet. az egyik meggy-fajta meteor helyett meteor korai, a julia őszibarack pedig julian nevet kapott.

először minősített a tanács hazai sertéshibridet; a szapora, jó hústermelő képességű ka-hyb 32-jelű sertés, amelyet a kaposvári felsőfokú mezőgazdasági technikum szakemberei nevesítettek ki, előzetesen elismert fajta lett. /mti/

17.05/ezb

-54-

XA 1745

73. a tanács és a nagyüzemek összefogása a lakásépítkezések
meggyorsításaért salgótarjánban

vid/kz/kcs 1a

1970. május 14.

háromezer lakásnak kell felépülnie salgótarjánban a negyedik ötéves terv végéig. e nagy feladattal a tanács önmagában nem tud megbirkózni. éppen ezért csütörtökön tanácskozássra hívták össze a város nagyüzemeinek gazdasági, párt, tanácsi és kiszervezőit, s megvitatták velük: hogyan és milyen mértékben tudnak az üzemek hozzájárulni a lakásépítési program megvalósításához. a salgótarjáni szikveggyár igazgatója nyomban bejelentette, hogy 1973-ig ötvenkét félkész lakás befejezését vállalják, s ezen túlmenően további száz otp, illetve kiszervezésben készülő lakás építéséhez nyújtanak támogatást. a salgótarjáni kohászati üzemek 1975-ig 20.5 millió forintot szándékoznak költeni a lakásépítkezésekre. a tanácskozás többi résztvevője is kedvezően nyilatkozott s rövid időn belül tájékoztatja a tanácsot arról, hogy mivel és milyen formában járul hozzá a lakás gondok enyhítéséhez. /mti/

--

bb 73. vándorzászló átadás örhalomban

vid/kz/kcs 1a

1970. május 14.

a termelőségvetkezetek országos tanácsa által tavaly meghirdetett versenyben elért eredményeiért, a háromezer holdasnál kisebb gazdaságok kategóriájában a kormány kiváló termelőségvetkezeti gazdaság címmel és vándorzászlóval tüntette ki az örhalmi hazafias népfront termelőségvetkezetet. a vándorzászló és a kitüntetésről szóló oklevél ünnepélyes átadására csütörtökön került sor örhalomban, a helyi művelődési otthonban. megjelent az ünnepségen jedlicska gyula, a nógrád megyei pártbizottság első titkára és géczy jános, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke, valamint a csehszlovákiai ipolyvarbó termelőségvetkezeti és nemzeti bizottsági vezetői is. a termelőségvetkezet eredményeit sümegi jános országgyűlési képviselő, a tot elnök méltatta, majd átnyújtotta az oklevelet és a vándorzászlót balla istvánnak, a tsz elnökének. /mti/

--

helyettese

17.10/kcs

-55-

XA 1745

a szerkesztőségek figyelmébe!

bb. 68. sz. „Emlékkünnepség tordason, sajnovics jános szülőházánál” című hírünket visszavonjuk. helyette ugyanezen számmal később adunk másik közleményt. /mt1/

..

bb. 74. cementipari szocialista brigádvezetők és kiváló ujitók országos tanácskozása tatabányán

vid/rj fm la

1970. május 14.

a cement- és mészművek vezérigazgatóságának és szakszer- vezetői tanácsának rendezésében kétnapos országos tanács- kozás kezdődött csütörtökön tatabányán. a cementiparban dol- gozó szocialista brigádvezetők, kiváló ujitók, felatlálók, va- lamint a gyáregységek vezetői vesnek részt a konferencián.

az első napon andrejkó gyula vezérigazgató tartott tájékoz- tatót. elmondotta, hogy a cement- és mészművek üzemekben az elmúlt években sokat fejlődött a szocialista brigádmozgalom. 1966-ban 221 brigád 2300 tagja versenyzett a címért, tavaly pedig 388 brigád csaknem 5000 dolgozója tűzte ki célul a megtisztelő cím elnye- rését. a szocialista üzem, illetve műhely címért versenyző kollekti- vák száma 14-ről 48-ra emelkedett.

a vezérigazgató hangsúlyozta, hogy a dolgozók kezdeményezésére született mozgalom a cementiparban jelenleg is a munkaverseny leg- fejlettebb és legeredményesebb formája. további fontos feladat- nak jelölte meg a brigádok munkájának gondosabb értékelését és a ver- seny nyilvánosságának megjavítását.

chikán jános vezérigazgató-helyettes a cementipari üzemekben folyó ujitó munkát elemezte. megállapította, hogy 1967 óta visszaesett a mozgalom. lényegesen csökkent - egyes gyárakban tel- jesen megszűnt - a műszakiak részvétele. a legtöbb helyen nem készítettek még ujitási feladatterveket sem, és késve adták ki a vállalati ujitási szabályzatot. a dolgozók általában nem ismerik az új rendelkezéseket. sok helyen a vezetők is rosszul értelme- zik és alkalmazzák azokat.

a tanácskozáson ismertették azokat az intézkedéseket, amelyek- kel fellendíthetik az ujitó mozgalmat. többek között pályázatokat ír- nak ki, körültekintőbb ujitási feladat-terv kiadását tervezik, és javítják a szervező - és propaganda-munkát.

pénteken a konferencia részvevői látogatást tesznek a tata- bányai cementgyár üzemrészében és szocialista brigádjainál. /mt1/

- 56 -

17.25 rj

1815

a jó bornak is kell cégér - több mint 100 érmes a komá- rom megyei borversenyen

bh la

1970. május 14.

csütörtökön tatabányán, a komárom megyei borászati ankéton ad- tak ki a 14. megyei borverseny díjait. az idén 141 borminta - a tavalyinál 50 százalékkal több - versenyzett, és közülük 120 nyert arany-, ezüst- és bronz-érmét. a népes mezőny, a sok díj mellett jól tükrözi a fejlődést az is, hogy egyetlen bor- mintát sem kellett a versenyből kizárni. több tsz valamennyi borával díjat nyert. így például az ászári aranykalász 11 bor- mintája közül hatot arany-, ötöt ezüstéremmel tüntettek ki. ennek a tsz-nek a szemeltrizlingje nyerte el a verseny legszebb bora címet. a hagyományos ezerjókkal szemben a megyében eddig kevésbé ismert új fajták, így például a rizlingszilvánik is szép számmal nyertek.

dr. kádár gyula egyetemi tanár, a kertészeti egyetem borá- szati tanszékének vezetője, az alköt előadója hangsúlyozta, hogy bár komárom megye szőlőtermelése országos viszonylatban nem nagy, a megyei eredmények is bizonyítják, hogy az 1972-ben bu- dapesten megrendezendő borvilágversenyen jól startolhatnak majd a hazai borok. országszerte nőttek a termés hozamok, javult a fajtaösszetétel, sokat fejlődött a borok készítése és kezelése, javult a minőség.

a tanácskozáson szó esett arról, hogy - a közmondással ellentétben - a jó bornak is kell cégér. nem elég a finom boro- kat megtermelni, megfelelően kell azokat forgalomba hozni. a komárom megyei kitűnő minőségű borok, az ászári, a bársonyosi, a neszélyi és a többi borvidék termése országosan még nem eléggé közzismert. éppen ezért követendő az ászári aranykalász tsz kezdeményezése. itt rövidesen palackozó gépsort helyeznek üzembe és így hozzák forgalomba márkás boraikat. újabb jelentős fejlődés azonban csak a nagyüzemi feldolgozással és borgazdálkodás- sal érhető el, éppen ezért a megye szőlőtermelő gazdaságai borá- szati társulást kívánnak alakítani. /mt1/

..

a szerkesztőségek figyelmébe!

bh la

1970. május 14.

a bb 26. sz. hír / czinege lajos honvédelmi miniszter távirata/ harmadik bekezdésének harmadik sorától a szöveg helyesen:

a varsói szerződés létének és állandóan növekvő erejének meghatározó szerepe van.../mt1/

..

17.20 bh

- 57 -

1820

17. 77. vasi internacionalisták szovjet kitüntetése

vid fm bh la

1970. május 14.

a szovjetunió legfelső tanácsának elnöksége a „harci érdemekért, érdeméremmel tüntetett ki öt vas megyei internacionalistát, akik résztvettek a nagy októberi szocialista forradalomban, s harcoltak a szovjet állam megteremtéséért.

a kitüntetetteket csütörtökön szombathelyen, a megyei pártbizottság székházában megtartott ünnepségen - amelyen megjelent németh istván, a vas megyei pártbizottság titkára is - dr. gonda györgy, a megyei tanács vb elnöke köszöntötte. ezután j.v. ponomarjov, a budapesti szovjet nagykövetség tanácsosa nyújtotta át az érdemérmeket.

a magyar kitüntetésben részesült internacionalisták nevében tárczi lajos mondott köszönetet. /mti/

-. -

bb 78. békegyűlés érsekvadkerten

vid fm bh la

1970. május 14.

a fasizmus feletti győzelem, valamint a szomszédos baráti csehszlovákia felszabadulásának 25. évfordulója tiszteletére csütörtökön békegyűlést rendezett a nógrád megyei érsekvadkerten a hazafias népfront nógrád megyei és balassagyarmati járási bizottsága, valamint a helyi magyar-csehszlovák barátság termelészövetkezet. az ünnepségen leszák pál, a balassagyarmati járási tanács vb. elnökhelyettese mondott beszédet. a megemlékezésen részt vett és felszóla lt michael sabolcik, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa. jelen volt az érsekvadkerti békegyűlésen andrej sarvas, a budapesti csehszlovák kultúra igazgatója, valamint a szlovákiai ipolyszakállós termelészövetkezeti küldöttség is. /mti/

-. -

- 58 -

17.30 bh

M 1820

79. francia légitársaság járat párizs és budapest között

vid bzs la

1970. május 14.

a francia légitársaság, az air france megnövekedett közlekedési forgalmának lebonyolítására a korábbinál nagyobb befogadóképességű boeing 727/200-as típusú gépeket állított forgalomba. ezek közül az egyik párizs-prága-budapest között közlekedik. a 168 személyes légitársaság csütörtökön délután sajtótájékoztatón mutatta be a ferihegyi repülőtéren jean marsaule, az air france magyarországi képviselője.

a tájékoztató szóra került a 120 000 kilométeres útvonalon közlekedő 78 ország légitársaságát érintő francia légitársaság tevékenysége, s a francia-magyar légügyi kapcsolatok. az air france és a malév 1956-ban kötött először kölcsönös vezérigazgatói szerződést, 1960-ban létrejött a magyar-francia légügyi egyezmény, s ebben az évben indította az első légitársaság budapest-párizs között a malév. 1967-től már a francia légitársaság gépei is rendszeresen leszállnak a ferihegyen. péntektől a két légitársaság már naponta teremt összeköttetést budapest-párizs között. az első évben a malév 3 200 utast és 126 tonna árut szállított, tavaly a két légitársaság közösen csaknem 20 000 utast és 340 tonna árut fuvarozott a két ország fővárosa között. /mti/

-. -

bb 80. a bolgár oktatásügyi miniszter látogatása harkányban

vid-fm bzs la

1970. május 14.

a stefan vazilev bolgár oktatásügyi miniszter vezetésével hazánkban tartózkodó háromtagú bolgár küldöttség csütörtökön baranyába látogatott. a delegációt elkísérte lugassy jeno művelődésügyi miniszterhelyettes. pécsen, a megyei tanács székházában pálkó sándor, a végrehajtó bizottság elnöke fogadta a vendégeket, akiknek ezután bemutatták a drámai csatákat felelevenítő „emlékezzünk,„ című dokumentumfilmet. a harcokban annakidején résztvevő stefan vazilev oktatásügyi miniszter is.

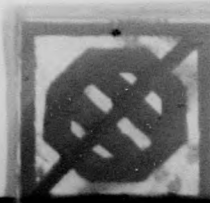
a vendégek megtekintették pécs új városnegyedét, délután pedig harkányba látogattak, ahol megkosztolták a bolgár katonatemetőben levő emlékművet. a baranyai program a siklósi vár megtekintésével zárult. /mti/

-. -

17.40/bzs

- 59 -

M 1830

81. felavatták az első intézmény-jellegű iskolai csillagvizsgálót

17.50 bh la

1970. május 14.

csütörtökön este újpesten, az április 4 téri könyves kálmán gimnáziumban dr. kulín györgy, az uránia csillagvizsgáló igazgatója ünnepélyesen felavatta az ország első intézményszerű iskolai csillagvizsgálóját.

az új létesítmény intézmény-jellegét nemcsak a felszerelés és berendezés színvonala adja meg, hanem az is, hogy a közeli iskolák tanulói és üzemek dolgozói számára is rendszeresen tartanak majd bemutatókat és tájékoztatókat a gimnázium tanulói, pontosabban az iskola csillagászati körének tagjai, akik közül már sokan tették le sikeresen az előadói vizsgát az urániában.

az új csillagvizsgáló esztétikailag is nagyon mutatós, kupolája síneken forog, 25 centiméteres newton reflektora - tükrös távcsöve - nagyobb, mint amilyenel az uránia csillagvizsgálóban figyelik az égboltot. ezenkívül szakköri helyiség és fotólaboratórium tartozik a csillagvizsgálóhoz, az előadások számára pedig az iskola dísztermét veszik majd igénybe. mindez alkalmassá teszi az új intézményt arra is, hogy - amint dr. kulín györgy javasolta - itt szervezzék meg a földrajzi- és fizikaszakos tanárok csillagászati továbbképzését.

az avatóünnepségen megjelentek az anyagi segítséget nyújtó kerületi tanács képviselői, valamint a kerületi üzemek - többek között az egyesült izzó, a budalakk, az országos bányagépgyártó vállalat stb. - számos dolgozója, akik maguk is igen lelkesen vettek részt az új csillagvizsgáló megépítésében és felszerelésében./mti/

-. -

bb 83. cseterki lajos látogatása szolnok megyében

vid fm bh la

1970. május 14.

cseterki lajos, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának titkára kétnapos látogatást tett szolnok megyében. a vendéget szerdán szolnokon, a megyei pártbizottság székházában csáki istván, a megyei pártbizottság első titkára, fodor mihály, a megyei tanács vb elnöke, a városi pártbizottság és a tanács végrehajtóbizottságának vezetői fogadták. /folyt. köv./

- 60 -

17.50 bh

NA 1835

bb 83. /cseterki ... 1. folyt./ bh

csáki istván a megye, brezvai istván, a városi pártbizottság titkára pedig szolnok város politikai életéről, fejlődéséről tájékoztatta a vendéget. az elnöki tanács titkára ezután a megye és a város vezetőinek társaságában városnéző sétán vett részt. a koradélutáni órákban ellátogatott kiskörére, ahol mekékintette a a tizza ii. vízlépcső építését. itt szász-helyi pál, az országos vízügyi igazgatója, hegedüs lajos, a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság vezetője tartott tájékoztatót. kisköréről szolnok megye legnagyobb közös gazdaságába, az abádszalóki lenin tsz-be vitt a vendég utja, ahol megtekintette a gazdaság üzemegységeit.

cseterki lajos szolnok megyei tartózkodásának második napját - csütörtököt - turkevén töltötte. a város párt- és tanácsi vezetőinek tájékoztatása alapján megismerkedett turkeve politikai, gazdasági és kulturális helyzetével, felkereste a finta muzeumot, látogatást tett a mezőgazdasági tsz-ekben. délután nagygyűlésen találkozott az ország első szövetkezeti városának lakóival, és az időszerű politikai és gazdasági kérdésekről tartott előadást./mti/

-. -

bb 85. békés megyei internacionaliták szovjet kitüntetése

vid fm bh la

1970. május 14.

a szovjetunió legfelső tanácsának elnöksége „ harci érdemért, „ érdeméremmel tüntetett ki békés megyei internacionalistákat, akik részt vettek a nagy októberi szocialista forradalomban, a polgárháboruban, a szovjet hatalom megteremtésében. a kitüntetettek egy csoportjának csütörtökön n.n. szikacsóv, a szovjetunió budapesti nagykövetségének követ-tanácsosa nyújtotta át az érdemérmeket az mszmp békés megyei bizottságának székházában.

az ünnepségen megjelent j.d. gricenko, a szovjetunió budapesti nagykövetségének első titkára, frank ferenc, az mszmp békés megyei bizottságának első titkára, és klaukó mátyás, a békés megyei tanács vb elnöke. a kitüntetések átadását követően a párt megyei bizottsága és a megyei tanács nevében klaukó mátyás köszöntötte a kitüntetetteket, majd az egykori internacionalista harcosok nevében kovágyó ferenc mondott köszönetet a kitüntetésért./mti/

-. -

- 61 -

18.03 bh

NA 1840

bb. 33. / ülést tartott a magyar nők... folyt./rj

a beszámoló alapján a tanácskozás résztvevői valamennyi fontosabb témakörre kiterjedően megvitatták a nők helyzetét, s a jövőben végzendő munka módszereit és lehetőségeit. egybehangzó volt a vélemény, hogy a párthatározat a valósághoz hűen tárta fel a nők helyzetét, helyesen jelölte meg a további tennivalókat, a követendő utat. rámutatottak a hozzájáruló, hogy a társadalmi fejlődés, az előttünk álló feladatok, - így a nők problémáinak megoldása is - fokozott követelményeket támaszt a nőmozgalom résztvevőivel szemben. ez szükségessé teszi a szervezeti feltételek korszerűsítését. ugyanakkor a női egyenjogúság teljessé tétele, a nőkkel szemben helyenként még tapasztalható hátrányos megkülönböztetések felszámolása társadalmi összefogást igényel. hangsúlyozták: népünk politikai gazdasági, kulturális fejlődését, életszínvonalát nagyban meghatározza, hogy a nők milyen körülmények között illeszkednek az életbe, hogyan tudják gondját viselni családjuknak, miként állnak helyt a munkában.

felszólalt jakab sándor is, aki a párt központi bizottsága nevében elismerését és köszönetét fejezte ki a nőmozgalom minden résztvevőjének, aktivistájának, egész társadalmunk nőtagjainak azért az áldozatos és eredményes tevékenységéért, amelyet 25 esztendőn át népünk előrehaladása, hazánk szocialista fejlődése érdekében kifejtettek. kérte, hogy a jövőben is hasonló bizalommal, segítőkészséggel vegyenek részt a munkában, támogassák társadalmunk, s benne a nők érdekeit is szolgáló intézkedések megvalósítását.

a felszólalásokra erdei lászlóné válaszolt, majd az ülés résztvevői egyhangulag elfogadták a magyar nők országos tanácsa nevében előterjesztett állásfoglalást. a dokumentum egyetértését fejezi ki a párthatározatban megjelölt nőmozgalmi feladatokkal, s azzal a felhívással, hogy a nők társadalmi érdekeire a gazdasági, kulturális és szociális politikában megkülönböztetett figyelmet fordítsanak. megállapítja az állásfoglalás, hogy a nőmozgalom soktizezernyi lelkes, felkészült munkása az elmúlt évtizedekben jelentős politikai munkát végzett, nagyban hozzájárult az elért eredményekhez, szocialista társadalmunk előrehaladásához. a magyar nők országos tanácsa a maga nevében is köszönetet mond az aktivistáknak, s kéri, hogy az új szervezeti keretekben is, a párt által megjelölt feladatok és módszerek szerint, teljes erejükkel támogassák a határozat végrehajtását, segítsék elő hazánk további fejlődését, népünk boldogulását. /mti/

18.12 rj

- 62 -

M 1810

bb. 84. a sárréti napok programjában: néprajzi ülés szeghalmonsz-vezetők konferenciája füzesgyarmaton

vid/rj fm la

1970. május 14.

szeghalmon, a sárrét „fővárosában”, rendezték meg csütörtökön a sárréti napok néprajzi ülését. a földrajzilag nehezen elhatárolható tájegység folklór-kutatóinak tanácskozását dr. balassa iván, a magyar néprajzi társaság ügyvezető alelnöke nyitotta meg, majd előadások és korreferátumok hangzottak el a sárrét-kutatás történetéről, a sárrét anyagi, - szellemi kultúrájának kérdéseiről, népességének kialakulásáról. az előadók: csorba csaba, dr. varga gyula, a debreceni déri múzeum, dr. ujjváry zoltán, a debreceni tudományegyetem néprajzi intézetének, dr. kósa lászló, az mta néprajzi kutatócsoportjának munkatársai - és a korreferensek az eddigi eredmények ismertetése mellett számos értékes, a sárrétkutatás további feladataira utaló gondolatot vetettek fel. sürgették többek között a szinte még teljesen feltáratlan népköltészeti műfajok: a mese és a népdal, továbbá a különböző eddig még csak hiányosan ismert népszokások felkutatását, s a hagyományok felelevenítését, élővé tételét. a résztvevők megleghangú levélben üdvözölték az ülésről betegsége miatt távolmaradt szücs sándort, a sárrét legnagyobb néprajzkutatóját, aki hamarosan tudományos munkásságának félévszázados jubileumához érkezik.

dr. balassa iván elnöki zárszavában összegezte az elhangzottakat és felvetette a „sárréti füzetek”, sorozat megindításának gondolatát. a sárréti néprajzosok ezután meghallgatták a püspökladányi népi együttesnek szücs sándor irásából összeállított folklór-műsorát.

a sárréti napok másik csütörtöki eseményére, a tes-vezetők konferenciájára füzesgyarmaton került sor, ahol a járás közös gazdaságainak vezetői és szakemberei a mezőgazdaság műszaki fejlesztésének problémáit vitatták meg. a tanácskozás után megtekintették a helybeli vörös csillag termelőszövetkezet gazdaságát, a korszerű, nagyüzemi almatelepet, a hűtőtárolóját. /mti/

és a lucernaliszt üzemet

18.25 rj

- 63 -

M 1850

bb 68 . emlékűnnepség tordason, sajnovics jános szülőházánál
vid fm bh la 1970. május 14.

„a magyar nyelvtudomány sajnovicstól napjainkig,, című előadással folytatódott csütörtökön székesfehérvárott az alba regia napok keretében megrendezett sajnovics jános emlékűnnepség és tudománytörténeti szimpoziium, amelyet a magyar összehasonlító nyelvtudomány uttörője, a tordasi születésű sajnovics jános tiszteletére rendeztek. a tanácskozás utolsó napján benkő loránd, a magyar tudományos akadémia levelező tagja tartott előadást a magyar nyelvtudomány fejlődéséről, majd a tudósok, és pedagógusok részére konzultációt rendeztek.

délután tordásra, sajnovics jános szülőfalujába látogattak el az emlékűnnepség és a tudománytörténeti szimpoziium résztvevői, hogy leróják kegyeletüket a magyar nyelv finnugor eredetét elsőként bebizonyító nyelvész emléke előtt. a községi művelődési házban rendezett ünnepségen gondja istván, a székesfehérvári járási tanács vb elnöke köszöntötte a megjelenteket, majd dr. gulya jános kandidátus emlékezett meg sajnovics jános munkásságáról. ezután bánki zsuzsa színművész nő finn és lapp verseket adott elő, majd a vendégek sajnovics jános szülőházához vonultak, ahol dr. kálmán béla egyetemi tanár méltatta a tordasi tudós érdemeit. az ünnepség résztvevői megkoszorúzták a sajnovics jános szülőházának falán elhelyezett emléktáblát.

a tordasi záróünnepséggel befejeződött a háromnapos nemzetközi tudományos tanácskozás./mti/

..-

bb 87. „bolgár kultúra és művészet,,

k gj/gas zs bh la 1970. május 14.

címmel csütörtökön kiállítás nyílt a bolgár kultúra és a szláv írásbeliség közelgő napja - május 24. - alkalmából az eötvös loránd tudományegyetem bölcsészettudományi karán./mti/

..-

- 64 -

18.20 bh

NA 1910

bb. 86. szovjet tudós előadása a szocialista és az afrikai országok kapcsolatairól

ms/rj zs la

1970. május 14.

v.g. szolodovnyikov akadémikus, a szovjetunió tudományos akadémiaja afrika-intézetének igazgatója csütörtökön a magyar tudományos akadémia afro-ázsiai kutató központjában nagy érdeklődéssel kísért előadásban foglalkozott az egyes afrikai országok gazdasági és társadalmi fejlődésében mutatkozó szocialista orientációval, továbbá a szovjetunió, a szocialista országok és az afrikai országok közötti gazdasági kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeivel. /mti/

..-

vk

bb. 27. / megkezdte tanácskozását az országos népművelési konferencia/ ...folyt./rj

a beszámolót élénk vita követte. virizlay gyula, a szot titkára hangsúlyozta, hogy a szot számos határozatban sürgette a közművelődés helyzetének felülvizsgálatát, helyének és szerepének az új körülményekhez való igazítását, korszerűsítését, továbbfejlesztését. a szakszervezet a közművelődés terén is érvényesíteni akarja kettős szerepét: egyfelől, hogy dolgozó tömegeket tevékeny részvevőivé tegye a kulturális forradalomnak, másfelől, hogy szolgálja, védje és képviselje érdekeiket a művelődés területén is.

rámutatott arra, hogy a dolgozók legjobbjai álltak a kulturális munka élére is. napjainkban ezt legmarkánsabban a szocialista brigádmozgalom mutatja. a mozgalomban aktívan részvevő kollektívák nemcsak termelőegységeket alkotnak, hanem egyben a legnagyobb kulturális tömegmozgalmat jelentik. hangsúlyozta a felszólaló, hogy a helyes elvek ellenére a gyakorlatban, a szemléletben és ennek következtében az intézkedésekben, a munkások közötti művelődési tevékenység támogatása csorbát szenved. elsősorban az állami irányító szervektől várnak több segítséget. v

felhívta a figyelmet, hogy többhelyütt az egyoldalú gazdaságossági törekvések megbontják a termelés és a művelődés egységét, egyes vállalatvezetők nem tekintik feladatuknak az üzemi dolgozók művelődését és az ezzel kapcsolatos terhek vállalását. a dolgozók irodalmi és művészeti nevelése, izlésük fejlesztése sürgető feladattá teszi az irodalmi, művészeti alkotóműhelyek és intézmények munkájának további javítását is. sajnos az irodalomban és néhány más művészeti ágban a munkások életének reális művészi ábrázolása még nem érvényesül.

/folyt.köv./
18.43 rj

NA 1915

- 65 -

bb. 27. / megkezdte... folyt./rj

felszólt a vitában fekete tiber, a jászalsószentgyörgyi petőfi termelőszövetkezet elnöke, balló istván, a pécsi művelődési ház igazgatója, draveczi balázs, a kaposvári kilian györgy ifjusági ház igazgatója, nagy sándor, a kiszív munkatársa, gergely attila, az elte hallgatója, nyisztor györgy, az eleki művelődési ház igazgatója, zila jános könyvtáros, babits Antal, a csávolyi egyesülés termelőszövetkezet elnöke és végül lászló, a pamutnyomóipari vállalat igazgatója.

az országos népművelési konferencia pénteken folytatja tanácskozását. /mti/

--

kerjük a szerkesztőségeket, hogy mai bb 68. számú hírünkre /emlékünnepek tordason.../ vonatkozó visszavonásunkat tekintések tártalannak. a 18.20-kor közölt, a 64 stencilen lévő vonatkozó hírünket kérjük felhasználni. /mti/ v

LH

--

bb 82. szerencsés kimenetelű omlás zobák-aknán

vid fm bh la

1970. május 14.

szerencsés kimenetelű omlás történt csütörtökön hajnalban a komlói zobák-aknán, ahol az első és a második szint között egy 28 tagú fejtési csapatból négy - biztosítási munkát végző bányász került az omladék alá. a mentési munkálatokat azonnal megkezdtek. horváth vilmos, kovács Antal és szabó józsef vájárokat viszonylag rövid idő alatt, három és fél órával az omlás után kiszabadították. kisebb horzsoláson kívül egyéb bajuk nem történt. a bányában rekedt negyedik ember - fodor jános segédvájár - kimentéséért tovább folytatták a küzdelmet. a mentésben résztvevett a csapat többi dolgozója, valamint a tizenkét tagú bányamentő csoport. többszáz méter mélyben, rendkívül nehéz helyzetben küzdöttek társukért, akinek keze és lába az omlás következtében beszorult az ácsolat-elemk közé. újabb omlás veszélye miatt ezeket az elemeket csak nagyon óvatosan lehetett eltávolítani. a veszélyes munka sikerrel járt, délután 15 óra 10 perckor fodor jánost is kiszabadították. sérülése miatt először a komlói kórházba, majd a pécsi klinikára szállították.

a bányaműszaki felügyelőség megkezdte az üzemi baleset körülményeinek vizsgálatát. /mti/

--

- 66 -

18.55 bh

M 1935

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 52. sz. hírünk:/ elkészült a harmadik... / 1. bek. 9. sorában a szöveg helyesen:

... idén az üzletekbe kerül belőle, jövőre pedig...

/mti/

bb 88. ételmérgezés gyanújával tizennégyen kerültek a pécsi kórházba

vid fm bh la

1970. május 14.

ételmérgezés gyanúja miatt csütörtökön többiben riasztották a pécsi mentőket a zengőfaljai állami gazdaság szilágypusztai központjába. reggel 6 óra körül a kora esti órákig tizenkét felnőttet és két gyermeket szállítottak a pécsi megyei, illetve a gyermekkórházba. a rosszullettek panaszoló személyek a szilágypusztai húszüzemben készített száraz kolbászból fogyasztottak. az ételmérgezés enyhe lefolyásúnak mutatkozik, a betegek állapota kielégítő. a kórállás az ügyben vizsgálatot indított. /mti/

--

bb 89. beck judit festőművész kiállítása dunaujvárosban

vid fm bh la

1970. május 14.

csütörtökön dunaujvárosban a vasműklub előcsarnokában kiállítás nyílt beck judit festőművész alkotásaiból. a kiállítást nagyszámú érdeklődő jelenlétében major tamás kossuth-díjas színművész nyitotta meg. /mti/

--

bb 90. külföldi nyelvészprofesszorok látogatása az akadémián

1 ms/tr ze bh la

1970. május 14.

erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia elnöke szerdán fogadta erkki e. itkonen, finn akadémikust és björn collinder uppsalai nyelvészprofesszort, akadémiánk tiszteleti tagjait, akik a sajnovics -emlékünnepek alkalmából tartózkodnak hazánkban. /mti/

--

19.15 bh

- 67 -

M 1940

b5 91. megkezdődött az alba regia videoton inter jazz-fesztivál

vid fm bh la

1970. május 14.

csütörtökön este a székesfehérvári vörösmarty színházban hat külföldi és hat hazai jazz-együttes részvételével megkezdődött a hagyományos alba regia videoton interjazz-fesztivál.

gubics istvánnak, a székesfehérvári városi tanács vb elnökhelyettesének köszöntő szavai után pege aladár quartettje, majd a tomsits-quartett lépett a színpadra. ezt követően a berlini jazz-együttes, a studio iv. sextett adott műsort, majd a héttagú londoni együttes, a chris barber band - ottillie patterson együttes mutatkozott be a közönségnek.

pénteken három magyar együttes és két külföldi jazz-zenekar lép színpadra./mti/

-. -

bb 92. magyar-német barátsági találkozók somogyban

vid fm bh la

1970. május 14.

csütörtökön magyar-német barátsági találkozót rendezett a hazafias népfront somogy megyei bizottsága szőlősgyőrök és somogyabod községben. ebből az alkalomból a megyébe érkezett dr. hans kölsch professzor, akit a fonyódi járás, valamint szőlősgyőrök község párt-, állami és népfrontvezetői és pedagógusai fogadtak. a falu művelődési otthonában megrendezett értelmiségi találkozón dr. hans kölsch előadást tartott az ndk békepolitikájáról. délután somogyabodon folytatódott a program, ahol a vendég a község és a termelészövetkezet vezetőivel folytatott baráti beszélgetést, majd előadást tartott a művelődési otthonban megrendezett magyar-német barátsági esten./mti/

-. -

bb 93. e m b a r g ó : 24.00 óráig!

szófiában ül össze a varsói szerződés tagállamai honvédelmi minisztereinek bizottsága

j zs bh la

1970. május 14.

a korábbi döntésnek megfelelően, ez év májusában szófiában ülésezik a varsói szerződés tagállamai honvédelmi minisztereinek bizottsága.

az ülésen a varsói szerződés országai védelmi erejének további erősítésével összefüggő kérdéseket vizsgálják meg./mti/

-. -

- 68 -

19.20 bh

NA 1950

bb 94. időjárásjelentés

a meteorológiai intézet jelenti május 14-én, csütörtökön este:

tr bh la

1970. május 14.

kellemes, meleg idő

várható időjárás péntek estig:

nappali felhőképződés, eső nem valószínű. napközben kissé megélénkülő, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 22-27 fok között./mti/

bb 95. szovjet tudós előadása

t ms/tr zs bh la

1970. május 14.

a magyar endokrinológiai és anyagcsere társaság csütörtökön a semmelweis tereben tudományos ülést tartott, amelyen az elnök dr. julesz miklós akadémikus átnyújtotta n.a. judajev akadémikusnak, a belső elválasztású mirigyek működését kutató moszkvai endokrinológiai és hormonkémiai intézet igazgatójának a tiszteletbeli tagságról szóló oklevelet, a világhírű szovjet endokrinológus ezután megtartotta székfoglaló előadását, amelyben a mellékvese hormontermelésének kutatásában elért eredményeit foglalta össze./mti/

-. -

ö

bb 96. a magyar sajtó háza

tr bh la

1970. május 14.

rózsa ferenc termében csütörtökön este ágay karola és szendrey-karper lászló „budapest, moszkva, tokio, new-york”, címmel zenés beszámolót tartott. az ipper páál vezette beszélgetésen felelevenítették a magyar és külföldi hangversenyek élményeit./mti/

-. -

- 69 -

19.40 bh

NA 1950

bb 97. az olasz külügyminiszter csütörtök délutáni programja
t bc/gg zs bh la 1970. május 14.

aldo moro, az olasz köztársaság külügyminisztere csütörtökön délután a hősök terén megkoszorozta a magyar hősök emlékművét. részt vettek a koszorúzáson a külügyminiszter kíséretének tagjai is.

magyar részről jelen volt péter jános külügyminiszter, szilágyi béla külügyminiszterhelyettes, száll józsef, a magyar népköztársaság római nagykövete, kelemen lajos, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, pesti endre vezérőrnagy és a külügyminisztérium több vezető munkatársa.

ezt követően aldo moro - a főváros nevezetességeivel ismerkedett - kelemen lajos kalauzolásával, az olasz külügyminisztert a városnézésre elisérte péter jános, szilágyi béla és száll józsef.

megtekintették az aquincumi múzeumot, ahol tanjáni endre főigazgató fogadta a vendégeket, utjuk innen a margitszigeten át a várba vezetett, ahol megtekintették a mátyás templomot, rövid gyalogsétát téve a vár több más nevezetességét s a halászbástyáról és a tóth árpád sétányról gyönyörködtek a főváros panorámájában. ezt követően a metróval ismerkedett az olasz külügyminiszter; a fehér uti végállomástól a deák téri végállomásig utazott. utközben hidvégi károly, a földalatti vasút vállalat igazgatója tájékoztatta a földalatti vasút építéséről, a főváros közlekedésében betöltött szerepéről, aldo moro felkereste a szerelvény vezetőfülkéjében dolgozókat is, városnéző körutja a szent istván bazilika megtekintésével ért véget. /mti/

bb 98. az amatőr művészeti mozgalom ünnepi bemutatója a nemzeti színházban

t fe/tr zs bh la 1970. május 14.

az országos népművelési konferencia küldöttel tiszteletére csütörtökön este az amatőr művészeti mozgalom ünnepi bemutatót rendezett a nemzeti színházban. az előadáson megjelent losonczy páli, az elnöki tanács elnöke, nagy józsefné könnyűipari miniszter, molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes és a kulturális élet számos más neves személyisége. a műsorban a többi között fellépett a kisz központi művészegyüttesének egyetemi énekkara, a vándor-kórus, a pécsi mecsek táncegyüttes, a munkások központi férfikara és a hvdsz liszt ferenc férfikara is.

bb. 99. péter jános vacsorát adott aldo moro tiszteletére
t/bc/rj zs la 1970. május 14.

péter jános külügyminiszter csütörtökön vacsorát adott aldo moro, az olasz köztársaság külügyminisztere tiszteletére a külügyminisztérium dísz téri vendégházában. részt vettek a vacsorán az olasz külügyminiszter kíséretének tagjai is.

magyar részről a vacsorán jelen volt dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, dr. dimény imre mezőgazdasági és életművelési miniszter, szilágyi béla külügyminiszterhelyettes, dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, száll józsef, a magyar népköztársaság római nagykövete, kelemen lajos, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, dr. nagy károly, az ötvös loránd tudományegyetem rektora, dr. kardos tibor, kossuth-díjas akadémiai levelező tag, egyetemi tanár, továbbá a külügyminisztérium több vezető munkatársa.

/folyt.köv./

bb. 100. az országos vízügyi hivatal tájékoztatása az árvízvédelmi helyzetről

sb/rj la

1970. május 14.

az elmúlt napokban a felső-tisza vízgyűjtő területén rendkívüli, 100 millimétert meghaladó csapadék hullott. ennek hatására a tiszán, a szamoson és a turon az eddigi maximumnál 80-100 centiméterrel magasabb vízállások alakultak ki. árhullám vonul le ezen kívül a krasznán és a körösökön is. az áradás rendkívül heves volt: tiszabecsnél egy nap alatt csaknem 5 méteres, a turon 4 méteres áradást észleltek. az országhatáron kívül a tiszán, a turon és a batáron a töltés csütörtök reggelig több helyen átszakadt. a kiömlött víz magyar területet közvetlenül nem fenyeget.

a vízügyi szervek a veszélyeztetett szakaszokon azonnal elrendelték a harmadfoku készültséget és már a csütörtökre virradó éjszaka megkezdtek a védekezést. a honvédség, a belügyi alakulatok és a tanácsok által mozgósított jelentős közerő közreműködésével a védekezés tervszerűen folyik. egyes községek mélyebben fekvő területéről folyamatosan van a lakosság átköltöztetése.

/folyt.köv./

21.30 rj

M. 21.30

20. 100. / az országos .... 1. folyt./rj

közvetlenül a határon garbold községnél a tur védgátján kisebb szakadás keletkezett. elhárására a megfelelő intézkedések folyamatban vannak.

a tiszta és a tur határmenti szakaszán a helyi erők mozgósításával a közvetlen veszélyt sikerült elhárítani. az árhullám csütörtökön reggel a turom garboldnál és a tiszán tiszabecsnél tetőzött, majd megindult a lassu apadás.

a szamoson folytatódik az áradás. csütörtökön este csapagernél a vízszint már csaknem 2 méterrel volt magasabb az eddigi maximumnál és még további áradás várható. a határ felett, a román területen a szamos jobb partján bekövetkezett gátszakadáson át kiáradó víz néhány határmenti magyar községet is veszélyeztet. a víz tovaterjedésének korlátozására erőfeszítések történnek.

a szamos mentén, valamint a tiszának vásárosnamény feletti szakaszán a következő napokban erőteljes védekezésre kell felkészülni.

várható, hogy a tiszta alsóbb szakaszán is magas vízállások alakulnak ki. a rendkívüli helyzetre tekintettel az árvízvédelmi kormánybiztoság csütörtökön megkezdte munkáját. a kormánybiztoság utasítására az ország több vízügyi igazgatósága jelentős munkaerőt és felszerelést irányított a szabócs-szatmári térségbe. a honvédség további erőket vonultat fel. a védekezésben részt vesznek az árvízvédelmi szervezet műszaki osztagai is.

csütörtökön fehér Lajos, a minisztertanács elnökhelyettese és dégen Imre kormánybiztos repülőgépről megsemmisítette a határmenti árvízvédelmi helyzetet és intézkedéseket tettek, hogy a veszélyeztetett térségekbe további erőket csoportosítsanak át. /mti/

..

21.37 rj

- 72 -

NF 2105

20. 99. / Péter János... 1. folyt./-sab

a szívélyes hanglatu vacsorán Péter János pohárköszöntőt mondott. foglalkozott a két ország népei közötti többévszázados kapcsolatokkal, amelyek sok bonyolult vonást is mutatnak, majd így folytatta: most egy új Európában új Magyarország és új Olaszország együttműködését építjük. de ma is tudatában vagyunk annak, hogy bonyolult feltételek között. a világ változatlanul a termokéretes háború veszélyében él. társadalmi berendezkedésünk különbözik egymástól, a más katonai szervezetekhez tartozunk, de - miként mai megbeszélésünkön is megállapítottuk - a különbözőségek ellenére sok tekintetben közös a felelősségünk. e közös felelősséggel hozzájárulhatunk ahhoz, hogy az európai biztonság megszilárduljon. kétoldalú kapcsolataink jól fejlődnek, s amellett vagyunk, hogy gazdasági kapcsolatainkat az ipari együttműködés területére is kiterjesszük. kapcsolataink további fejlesztésére törekszünk. úgy véljük, hogy kétoldalú kapcsolataink fejlesztése egyaránt szolgálja népeink javát és Európa biztonságát. arra törekszünk, hogy a mostani bonyolult feltételek között együttműködésünk minél eredményesebb legyen és minél inkább szolgálja az európai népek együttműködését.

a vacsorán pohárköszöntőt mondott Aldo Moro is. hangsúlyozta, hogy az utóbbi időben több olasz államférfi járt Magyarországon, s a magyar kormány tagjai közül is többen látogattak el Olaszországba. kifejezte meggyőződését, hogy ezek a látogatások tovább folytatódnak és lényegesen hozzájárulnak egymás kölcsönös megismeréséhez, ezáltal a két nép közötti hagyományos paráti kapcsolatok fejlesztéséhez.

találkozásom a magyar néppel és a magyar kormány tagjaival rendkívül hasznosnak bizonyul - folytatta. azokon az eszmecsereken, amelyek során volt szerencsém folytatni, megállapítottam, hogy Magyarország tudatos tagja az európai népek közösségének, s minden erőfeszítést megtesz azért, hogy hozzájáruljon a nemzetközi feszültség enyhítéséhez. népeink megtalálhatják az együttműködés új formáit és ezzel elősegíthetik, hogy Európában erősödjék a bizalom légköre, amelyre a tartós békét építeni lehet. meggyőződésünk, hogy országaink, amelyek hűek szövetségeseikhez, különböző politikai meggyőződésük és társadalmi rendszerek ellenére is kiszélesíthetik és gyümölcsözővé tehetik nemcsak kétoldalú, hanem többoldalú kapcsolataikat is. /folyt. köv.

23.40 bh

- 73 -

NF 2305

bb 99. /péter jános... 2. folyt./ bh

az országaink közötti kapcsolatok rendkívül intenzívek és gyümölcsözőek kulturális, gazdasági és kereskedelmi téren, s a jövőben is minden erőnket fejleszteni kívánjuk őket. az együttműködés új formáit alakíthatjuk ki, főleg ipari vonalon a vállalatok közötti közvetlen kapcsolatok megteremtésével. a népeink közötti barátságnak mélyek a gyökerei és kiállták az utóbbi évtizedek nehéz próbáját. az olasz kormány mindent megtesz, hogy fejlessze ezt a barátságot annak tudatában, hogy egymás megismerése és megértése szükséges záloga az együttműködésért és a békéért tett erőfeszítések sikerének./mt1/

--

- v é g e -

- 74 -

23.42 bh

M 23^{II}

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 189-480, 350-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. május 15.

bb 1. túlhaladta a 200 ezret a személygépkocsik száma

isl/gk szb ie

1970. május 15.

a központi statisztikai hivatal és a közlekedésrendészet adatai szerint hazánkban 1969. december 31-én 192 300 személygépkocsi volt forgalomban, azóta újabb 15 ezren vásároltak személyautót, így a gépkocsik száma túlhaladta a 200 ezret. ezek közül körülbelül 180 ezer magánszemélyké.

a kimutatás emlékeztet arra, hogy hazánkban 1957 végén mindössze 12 728 személyautó volt forgalomban, ebből is csupán 3 980 volt magánosok tulajdonában. 1960 decemberében 31 268 személygépkocsi volt az országban, 1966 januárjában érte el a 100 000-et s az azóta eltelt négy év alatt megkétszereződött a gépkocsipark.

a kocsiknak kereken egyharmada a budapestieké, s a lakosság számához viszonyítva is itt a legtöbb az autótulajdonos: tízezer budapestire 343 kocsi jut. azok szempontjából a megyék közül baranya a leggazdagabb, tízezer lakosonként 238 kocsival. csongrádban 199, komárom megyében 186, bács-kiskunban 185, míg szabolcs-szatmárban csak 81 kocsi jut tízezer lakosra.

a márkák közül magasan a trabant vezet, ebből mintegy 40 000-et tartanak nyilván. moszkvicból jó 30 000, skodából és wartburgból 28-28 ezer van forgalomban. a warszawák száma éppen csak hogy túlhaladta a 10 000-et, míg opel-ből, volgából és fiat-ból egyaránt hét-nyolcezer van. a mercedes-emblémát 1278 kocsin találhatjuk, s ezernél kevesebb a simca bmw és a dkw. /mt1/

--

-1-